

ఆంధ్రమిత్ర

309520

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

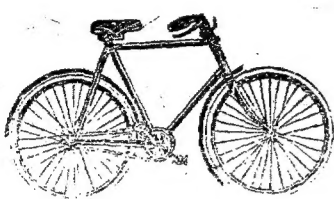
చెన్నపట్టణము 1915 సం. జూలై నెల 29 వ తేది గురువారము

No 108

నంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ తృతీయ ౩.

సంచిక ౧౦౩



బైసికల్స్ అమ్మిరకములు మావద్ద చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— టైర్లు, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వామముడు. గ్రామోభోనులు కావలసినవారు మమ్ము విచారించుడు.

చెన్నపట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసి నను మాకు వ్రాయుడు. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ,
15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి యిదియే మంచితరుణము.
తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే
విక్రయించబడును.

మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యమయిన టేకుకలప, పింగడేబాతికలప మర్రి ఎండ్ అనుపేరుగల యెర్ర కర్ర మొదలుగాగలిది అనేక ప్రజలవానికిగా, అనగా పలకలు రవునకర్రలు, -వాసములు, దాబా కమ్ములున్న, కిటికీలు ద్వారములు మొదలగువానికి ప్రపయోగించు కమ్ములున్న, సంభముల దూలములు, తనాబీ... ప్రపయోగించు పలకలును బంగాళా వెంపును బిళ్ళ వెంపును గూడ నేయుటకు ప్రపయోగించి రీపక బద్దలును విస్తారముగా కమ్ముటచేత స్థలము భారీ చేయుటకుగాను కొద్దిరోజులుమాత్రము చవుకగా విక్రయించుచున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.
ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.
కంప్లాక్టర్స్, కల్పవర్తకులు, కాకినాడ.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి కల 0-4-0, 12-కి మా. 2-10 0.



మా తామర తైలము ఒక్కడెక్కడ నాలుగు అంగుళాలు కొని నాలుగు నెలల సారులు రాచివడచి దల తామర నిరాలవగును. నయనాశనము, తలనొప్పి, దీని వ్యాధులు గులాబి... తదితర విషయములు.

ఈ తైలమును ఒక సారివాడిన సుఖకరమగును. దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చచ్చుము కలు పెక్కి... అమృతాంజనము డిహా, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం
గొప్పగొప్పవారిచే వేనవేలు



దియ్యబడిన పతకము.
యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మాయమందుగాదు.
పొలియింప నుండ దగినది.
వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
నకలుమందులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగదు



అమృతాంజనము
అంజనశబ్దమంతమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పలు, వాయువునొప్పలు, పార్శ్వ
పునొప్పలు, కీళ్ళపోట్లు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నిటికి అమృతమునంటిది.
చక్కని డబ్బీతో నహా
సీసా ౧కి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము డి హా, 6

౧౦౯, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు జొంఛాయి. త. ౬. తంబుకెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మదరాసు.

క స్తూ రి.

జీవజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, జ్వాలింతి కోగమాలకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యొక యోగమైన ఘండని వర్ణితమై యున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న ప్రయోగములేదని సవనర సమయములందు వారకులు దుస్థరము. మా డిబోయందలి కస్తూరి యొక యితర వదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతి వరకు మాతాప్రసూని కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసి యున్నది. కొనిని వారొకసారి పరీక్షించిన విజయము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిత కస్తూరి గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

దంత చూరము

కస్టి 1-4 వెల రూ. 0 2-0 12-కి రూ. 1-2-0.



ఈ దంతచూరముతో పండ్లు తోముటకు లవంగపుష్పమును చిగుళ్ళనుండి రక్తము స్రవించుచుండును. నోట దుగ్ధము తొలగుచుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.

సర్వసామాన్యముగా వాడుటకు దొయున్నది.

సుఖభోగి మాత్రము.

20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.

కొయ్యన సవాసేమములను ఈమాత్రము బాగుగపరిచేయును. కీటిని తినును పుంకవడినవోట తెలమును రాయవలయును ఇంకైత్యునికి మేహకారక జాద్యములనుకూడ ఉపయోగించును.

అవ్యతాంజనము దీపో, ఫోట్ర, బొంబాయి.
అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మీకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మీకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు సమృక్ముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు పరితౌఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగా జవాబు ఇచ్చును.

కెల్ల చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 8 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాల అంగ్లేసుభాషలో వ్రాయవలెను.
ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫుల్, కరంపాడి. ఆనందమూర్తి గా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kaira District.

వ పంచ చ రి త్త

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తెలియవలయు లతో కథలవలె వర్ణితము గను. చందాకద్దతి సందర్భమునకు రిమార్కు 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంతృప్తిచందా కాంగుగ స్వీకరింపబడును. అనువాదము: - గా. హరిసన్వత్తమరావు, ఎం. ఏ. రింజాడికేట, మదరాసు అని వ్రాయు.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేయుబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రలోకమున తెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవలెనన్నను మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి రూ 0 3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటించదలచినవారు - మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రవనతి గృహము.

ఆంధ్రవనతి గృహము తిరిగి పూర్ణమై రోడ్డు నడున్న జయ విల్లయను గృహమునందు జూలై 25 తేదీనండియు ప్రారంభింపబడినది. వేరదలచిన తెలుగు విద్యార్థులు వెంటనే దరఖాస్తులను పంపుకొన ప్రార్థించు.

ఆంధ్రవనతి గృహము

C/o ఆంధ్రపత్రిక 7 తంబుకెట్టిరిసి, మదరాసు

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున క్రొత్త చందా దార్లను జేర్చు ఏజెంట్లు నియమింపబడును.

1915 వ సం॥ దేశంబున ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మోములను కమీషనుగాక ని క్రిందికి ధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లియబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి రూ 50-0-0
50 " " " " 20-0-0
25 " " " " 8-0-0
ఏవరకు రెండు నెలలలోనైన 25 నుక 10-0-0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్న బడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక రి మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస భందాదారుడు 4 గురు గను నెన్న బడుదురు

మాదగ్గరి ఏజెంట్లీస్తులో చేరినవారికి మాత్ర మీకవిషయ సవ్యయించును.

సమర్థులగు వారికి నలయునేని, విరుట అమ్మి తాంబూనము దీపోవారి యాపధముల యేజెన్ని గూడ మెనగబడును. మీ నేరరు.

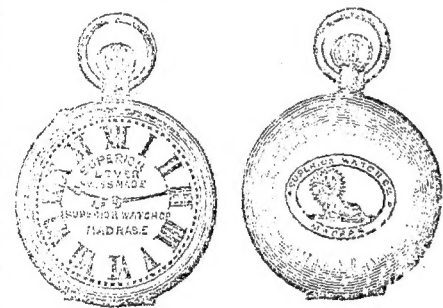
The Madras School of Commerce and Economics,
Triplicane, MADRAS

Term begins 5th July; will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July. Purely intended to give all facilities to Andhras from mafussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL M.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్లు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.



మెంతు

పెనుక

యారము గడ్డ మూక్ మెంటు. ఇప్పటికి నిల్వమూక్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానికి నుంచియూదినయేద భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెంపేరు ఎరనిసిరాతో తెలుపిండును. 'రింపాము' గలుగుతో మాచేత గడియారము వెలకమాత్రా వెక్కుబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమార్కు. దీని పరివాసితక మహారాష్ట్ర చక్రవర్తముల కెంపు లభింపియుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలైనవి చేరవు. వేయే! ఒకటికే తెచ్చించిమాడుదు. ఈ గడియారము నుండునై తెలిపిన మాకంపెంపేరు గడియారముచేత నిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెట్రెమాత లోతట్టున గ్యారంటీ ఇవ్వవలయును.

చక్కని గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై రిజిస్టరుగడియారము గాన నెవరికైననుండదు. బీదసాదలను గొనుట చేయే తక్కువవల పంచితిమి. వెలస్వల్పమైన ఫలమధికమని యానభరమున తెలియదు. దీనికి వెలకమాత్రమై మా ప్రేమమార్కు వెక్కుబడియుండును. ఇది మాసాంత గడియారములకు తప్ప చేకరినదండ. కాన మాగడియారములను గొనువాడు మార్కును జూచి తీరవలెను. ఇది దృఢతమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాము నిలువక తృప్తికరముగ పంచేయును. పరుగెత్తి నను, బానిసదీను, కట్టపుష్కారితీనను కొన్ని గడియారములవలె అగను. సుయోగకాల మును మాపుచుండును. సుమారకకర్మించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని కలిపించిన కర్తావ్యములు తెలియును. గడియారము పెట్టినై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్రెమాతల గ్యారంటీపత్ర మితికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూములతో) గొలుసుతో 3-0-0-0

ఈగడియారములను మాకర్వరొకటను.

ఇప్పటి మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0-0

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0-0

మాకంపెంపేరు: - సుపీరియరు వాచి కంపెని, పోస్టుబాక్ నెం 167, మదరాస్.

(ఒక కథ కుమ.)

నాతవరణ కా (ప్ర) జుదా.

చెంగల్పట్టుజిల్లాలో చేపకోసినవెనుక తన శాండ్విచ్
కుప్పవేయటము. సామాన్యులగు పనులించె మెండవిచ్చి
గాని, యెండకయందేగాని మోపుటగట్టి కత్తమునకుదెచ్చి బం
కొట్టికొట్టి ధాన్యమును ఎగురబోయేదురు. గడ్డిని తిరువాత
పశువులచే ద్రొక్కించురు. ఉత్తరకర్ణాటకులో కడ్డు తిడిసిన
యెడలగాని కొంచెముగ్గినగాని వెలుగులకెక్కిపోవును. చెంగ
ల్పట్టుజిల్లాలో నపుడు పశువులు చేయుటయే సామాన్యపద్ధతి
యైనందున నీభయ మంతగా లేదు. కావున, సామాన్యులగు
వారి పనులంద బాగుగ నెండవచ్చు వాడుక లేదు. ఇంట్ల
తరచు లేవతొనగ్గుకట్ట నమ్ముటలకునే యెప్పున లాభము

గవర్నరుగారి కొకనిన్న పము

ఆంధ్ర గ్రామం రైతులు మహారాజరాజేశ్వరి ఘోషత కింద మద్రాసు ప్రీక్షకుల వారవారు బీకగారిపల్లె ఎట్టేలు కింద జూలై 26 తేదీన గవర్నరుగారిని తమ గ్రామం రైతులకు ఫారెస్టు వారు చేయించిన మాత్రం మూడివయ్యల గల్లె పంట పశువులకు తమకు వుండబడిన పన్నులను గురించి అందుకు రైతులచేరి ప్రాంతీక పంపుకు పహానా నామా దివము

కన్నులు జిల్లా కోటలపట్ల తాలూకా ఆవుల గ్రామం కావలెను ఈ క్రింద చేనాలు విశాఖ చేయబడిన రైతుల గ్రామం రైతుల మహాజనానా యేదిన 1-2 మా ఆవుల గ్రామం రైతుల పడమర దిక్కున సుమారు 1 1/2 మైలు దూరము దుగు ఎట్టేలు పట్ల కొండల నుమారు 20 సంవత్సరములకు మునుపే ఫారెస్టు వారు చేయించిన బీదరైతులను మాకును మా పశువులను గడ్డికి వంటి చెరుకులను యిచ్చుచున్నారని ఫారెస్టు వారు రైతులను చాలా కష్టముల పడుచు దరిగిల పడుచున్నాము.

ఈ గ్రామం ఫారెస్టు చేయబడిన యీ ఎట్టేలు బండగల కొండ సుమారు 800 ఎకరములకు పైగా వుంటున్నది. యీ కొండలో గడ్డిగాని మరి యే యిరవేళ్ళములుగాని సుమారు 3, 4 రూపాయల క్రయముల చెట్టు వక్కటి ఈ కొండలో లేదు పశువులు తిన గడ్డికూడ యీ కొండమీద వెలుచుట లేదు గడ్డికాలమందు మాత్రము నీళ్లు కలిపిన స్థలములో కొంచము గడ్డి పుట్టుచున్నది. ఎండాకాలమందు బొత్తి గడ్డిగాని నీళ్లుగాని లేకుండా ఎండిపోయి పట్టి ఎట్టబండగ యుంటున్నది. ఈ గ్రామం ఆచారాధిపతిగారి పములో యీ కొండ క్రిందివరకు మూలమునాల్గొని గొండితాల్గొని రెండు తాటితోపు జన్మించి యీ రెండు తాటితోపులలో నడుమ రెండు చిన్న వంకల పాతరని గొల్లలేని పేర్లతో రెండు వంకల ఎట్టబండగ ముడిక వచ్చుచున్నది. పాతరను చూచి ఆండవలన యీ రెండు తాటితోపులలో పశువులకు గడ్డిని నీళ్లును తీయకుండా ఎండ కాలమందు కొంచముగా నానకాలమందు దండిగ నుంటున్నది ఈ రెండు వంకల ఎండకాలమందు పొరకనిదివన. యీ తాటితోపులలో అక్కడక్కడ గుంటలలో నీళ్లు కలిపియుంటున్నది

మా పశువులకు చేము పన్నులు తీసుకున్న ను యీ రెండు తాటితోపుల మధ్యగ కి కొండకు మా పశువులు వెళ్లకూని యున్నది. యీ రెండు తాటితోపులలో ఫారెస్టు వారు కూపు బండి కూతరి జిగ్గులు వెట్టుచున్నందున మా పశువులు యెదైనా ఒకటి గడ్డి తిన ఆతరువాత నీళ్లు కొరతగాని మాత్రం జిగ్గులలో పడినంతనే అచ్చట యుండిన అన్ని పశువులు ఫారెస్టు వారు తోట కొనివచ్చి బండకతోలి కెనులు నెట్టి, జిల్లా నాలని కాంపాండు అని వెయించుచున్నార. యీ తాటితోపులలో తక్కువ యింక అక్కడ మా పశువులకు కష్టమింద తినటం దిగాని త్రాగుటకు నీళ్లుగాని కవు. గడ్డికొట్టువుండ ఈ పశువులు ఫారెస్టు వారు తీసుకొని మాత్రం జిగ్గులలో కూపులని వెట్టుచున్నందున మేము పశువులను నీటివాటికి మొర వెట్టుకొనటకు కూడా శక్తి చాలక.

మా ఆవుల గ్రామంలో సుమారు 1000 యిండ్లు వున్నవి. సుమారు 3000 కు పై న జన సంఖ్య యున్నది. మేకలు గొట్టెలతోనే గడ్డిపు ఎద్దులు ఆవులు బట్టెలు యిచ్చి అన్నియు కనీస సుమారు 3000 పశువులున్నవి. సంవత్సరమంతయు మా పశువులన్ని యీ జిగ్గులలోనే మేయవలయును గాన యింక యీ దిక్కున పోయి మేయటకు చుట్టు పంట భూములున్నవి

ఈ గవర్నరుగారి పము కక పశువు పోయటకు. 2. ఎకరముల గడ్డి పంటను పోయి యుంటున్నది. యీ గ్రామం పశువులన్నిటికీ గడ్డి పంటను పోయి విడువక సుమారు 600 ఎకరముల పంటను పోయి గాని యీ అక్కడ జిగ్గులతో మాత్రం ఎట్టేలు పంటను పోయి వచ్చి చిన్న పంటను, రావును పంటను పోయి గడ్డిగాని నీళ్లుగానియుండే పశువు కాదు.

యీ గవర్నరుగారి పము గ్రామం తాటితోపులు మూడు పంపులలో యుండినవి. అట్టి కాలములో రైతులు తాటితోపులలో విడిచి వెట్టియున్నారు. సర్కారు గ్రామం రైతులకు వారి యీ తాటితోపుల కూడా జిగ్గులకు చేర్చి పంటను గ్రామమునకు మూడుగా యిచ్చి యిచ్చి ఎట్టేల యిచ్చును గ్రామమునకు అధికమింపము నెపకు పులు జిగ్గుల పశువులలోనే త్రవ్వకేసి యున్నారు. ఈ గుండు

తాటితోపులు కలిసి పశువులకు మూడు 1000 ఎకరములు బండ గవర్నరు యీ పశువులకు ఫారెస్టు వారు కూపుల వెట్టి మాత్రం జిగ్గుల చేసింది. యీ పశువులకు రైతుల యొక్క పశువులకు గడ్డి, నీళ్లు, వండక, తక్కిన 800 ఎకరములకు ఎట్టేలు బండ కొండ ఫారెస్టు వారు కూపులచి మాత్రం జిగ్గుల చేయుటకు అచ్చట యే వెట్టును వెరగడములేక. రైతుల పశువులకు గడ్డిగాని, నీళ్లుగాని వుండవు.

యీ తాటితోపులు 1000 ఎకరములు. యివరికి పువ యోగములేని ఎట్టేలు బండ కొండ 1000 ఎకరములును, అక్కడ రైతుల పంట 1000 ఎకరములును వెరక 1000 ఎకరములు కూడా యీ గ్రామం పశువులకు పండినను ముఖ్యముగ కక రైతులకు వుండకలసి నన్న పశువులు అక, రెండు నేద్యపు ఎద్దులు కక ఆవుల కక బట్టె యింతమాత్రము అయినను సుమారు 1000 పశువులు అరుచున్నవి. వక పశువుకు కక సంవత్సరమునకు మేయటకు 10 ఎకరముల ప్రకారమును నైక కనుబరుచుకున్న 1000 ఎకరములు 1000 పశువులకు సరి పోవుచున్నది. మిగతా పశువులకు మేకలకు, గొట్టెలకు గాన మేము యిట్లకట్ట పడి బ్రతికించవలసి. యిందులో 1000 ఎకరములు ఫారెస్టు వారి నిర్బంధము అయినప్పుడు మా గ్రామం పశువులు యిట్ల జీవించవలసి, రైతులను యిట్ల పట్టికి రావలసి పువ తోడిన క్రివార మా మొర ఆలకించవలెను.

మా గ్రామం రైతులను నిండా బీదవారము. 100 ఎకరములు పట్టాగల రైతులను వక్కరము లేకు. రెండు చిన్న ఎద్దులు వెట్టుకొని రాత్రి పగలు ఎండకు వానకు కష్టము చేసి యింటికి వచ్చినను సుఖభోజనము యిట్టివో ఎరుగక, సంతతి అంటి తిను భూమిగల జీవి చె వారముగాని యింక యే విధముగ జీవించవలయు కాదు.

యిదివరలో యుండిన మహారాజ రాజేశ్వరి ఘోషత చెందిన గవర్నరు పశువులకు కార్మికే ప్రభువుల వారివలెనే తమకు కూడా రైతులను తమ బిడ్డలకు నెక్కువగా విచారించి వారి కష్టములను విచారణ చేయుచు రైతులందరి దయగల వారై యిప్పుడు మా కన్నులు జల్లుకును మా గ్రామమునకు 100 మైళ్ల దూరమందు గల బనగానిపల్లె ఎట్టేలుకును క్రివార దయచేయుచున్నారని యిప్పుడు మాకు తెలికొందున మా కష్టములను తమతో మొర వెట్టుకొని నంటట మాకు వుండ బడిన పారెస్టు కష్టములను తొలగించి ఈ తాటితోపులలో మాత్రం జిగ్గులు కూపులు లేకుండా యిక్కడ రైతులని పూర్వము వలెనే కొండమీద అయినా మేయించుచున్నచేసి మా పశువులకు స్వేచ్ఛ గడ్డిని నీళ్లును వారకు ఈ తాటితోపులలో జిగ్గుల లేకుండా చేసి మమ్ములను సంరక్షణ చేయుగ రని ఘోషత చెందిన క్రివారికి రైతుల మందము సమస్యరములు చేయుచు మా జిగ్గులను, మా గ్రామం చెక్కను ఖచ్చన తిలకించుచుగని వేకోళ్ల ప్రార్థించుచున్నాము. క్రివారు బనగాని పల్లెకు విజయచేసిన కాలమందు మా మొరలు చెక్క కొనటకు అక్క యిప్పురని ప్రార్థించుచున్నాము.

సత్యము

[బాలకవి అల్లమరాజు నారాయణమూర్తిగారు.]

గీ॥ బక లలోపల గొండలు + బాలుకటం!
అకడినబురు గల్లెల + నాడుమండి
కత్తివారి పల్లెల + సానాసింది
అరకు + గల్లెలు బుల + లండనగనె?
గీ॥ బాలుకట్టు లవ్వలబుర + బజరుచున్న
బనాజనముల పరికించి + సుభసముర
గోపమానములై యెల్ల + కూర్చి వీడి
కొట్టుమందురు బుచ్చల + గొట్టిరీతి.
గీ॥ పాతకాలల దంతోడి + బాలురెల్ల
దూరమందురు బాలుండు + తుమ్మండెమ
గురుడు కలి జిత్తివెచ్చించు + గోపకడు
గాన బాలుర కి యర్థ + కార్యముగనె?

ప్రీతిద్య

మృతదేవులన్నియు నభ్యసించియెడ న్నాండిత్య వెల్లగ్ననా
పుడమి వెల్లడి చేయుచుందురహం! పూజార్థమై ప్రేమతో,
బుతుత బిడ్డలు లేని వారలయన న్నూర్ణంబుగా నేర్పెను.
గ్రంథ సాహిత్యములై మెలంగుచు నత్తార్కరణులే పూనుకొ
క॥ నకులై విద్య నేర్పెన

బతులకు బ్రతికాముందు వాగుగ నిలలా
కత్తివారు సాహిత్యంబును
మితముగ నొగ్గించుచు మిక్కిలి ప్రేమనొ॥
గీ॥ అబలరెల్ల నీర్తిః కయందు మిలం
నిండుకత్తి గల్గిన కత్తి కి
కక్కర గృహ పుష్పము స్వయంబురంబు
కాన ప్రీతి పుష్పము కాదు మున॥

“ఆంధ్రసంగము.” “విక్టోరియా వృత్తికళాశాల”

ప్రపంచమందు విద్యదేశములు తమ తమ దేశములందు, దేశీయ వాటిజ్యోత్స్వల సభ్యునినొంది, అధికలాభమును పొందుచు, సుఖమై స్వేచ్ఛావృత్తి కాలముగడుపుచున్నార కాని, పూర్వముదెల్ల కళలయందను, ఆగ్రగణ్యతను పొంది మిక్కిలివన్న గాంచిన, నున సొందూ దేశమిప్పుడు మహాదరిద్ర దళ నశనమందుంట గాంచిన మిక్కిలి శోచనీయుముగ నున్నది

దేశీయవృత్తులకింకను ఈ దేశమునందు గౌరవము పూర్వముగ లేదు. వెట్కవిద్యార్థులు, ఇంటరు బుడియెట్, బి ఏ పరీక్షలకు పోయి, పలుమరు కెప్పిపోయి, విఫలమనోరథుల ముగ్గురు, తిరిగి కాన్త్రుకళాశాలలయందే చేరి, తమకుండుగడుపు తీసువరకును, ప్రయత్నము సజవలమునవి. కొనువారే కాని తమదేశాభ్యుదయమునకు ముఖ్యములగు వివిధవృత్తుల నభ్యసించవలెనని కోరుచున్నారే. దీనికి కారణములు వెట్కలగలవు ప్రపంచముకాగల మేమన, మనదేశ ఉన్నతవృత్తికళాశాలల సంఖ్య అతిస్వల్పముగ నున్నది. వీ. లో బొంబాయిపట్టణమున గవర్నమెంటువారివలె స్థాపించబడిన వైకళాశాల యొకటి ఇట్టి కళాశాలలు మనదేశమున మితి లేని సేతు దృఢముగ చెప్పగలను. ఈ కళాశాలయందు ఆయావృత్తులందు ఎక్కుడు ఆరు భవము కలవారిచే మిక్కిలి నైపుణ్యముగ, బహువిధములగు వృత్తులు నేర్పబడుచున్నవి. మన భవభండమునందు వివిధ బాతుల విద్యార్థులు అతభవవిద్యార్థులు, ఈ కళాశాలకే వచ్చి విద్య నేర్చుకొనుచున్నారు.

ఇంతవరకును ఇచ్చటనుండు మన ఆంధ్రవిద్యార్థుల సంఖ్య మహాస్వల్పముగ నుండెడిది. కాని, కాన్త్రుకళాశాలలందు పరీక్షపాస్గులకు అతి కష్టముగలచేతనే లేక నిజముగ దేశాభిమాన ప్రోద్బలముచే వివిధవృత్తు లభ్యసించవలెనని కోరిక చేతనే కాని, మనవిద్యార్థుల సంఖ్య కొండట సంవత్సరముకింటె అయిదురెట్లధికమయెను. ఈ యాధిక్యమునకు కారణమెట్లున్నను, మా పన్నులదూకపు సామెత నతిక్రమించి, గొట్టెలమంద వలెగాక, లాభమున్న లేకపోయినను కాన్త్రుకళాశాలలయందే పలు అసర్ములకొర్చి విద్యనభ్యసించవలెనని మూఢభోగము మాని, ఇంతవరకును అనాదరణను మై, హిసముగ పరిగణించ బడుచున్న వృత్తివిద్యనభ్యసించుట కింతమారము వ్యయప్రయాసలకొర్చి వచ్చినంతలకు వీరందరును క్లాసునీయులు

ఇంతవరకును, మన విద్యార్థుల సంఖ్య అతిస్వల్పముగ నుండుటచేత వారిచేట భోజనపడుపాములు కెక్కుడు కష్టముల పాలగుచుండెడి. ఇక్కడ విద్యనభ్యసించు మహమ్మదీయులును, బాలశిక్షులును, మహారాష్ట్రీయులు క్రైస్తవులును, వారి సంఖ్య అధికముగ నుండుటచేనే వేర్వేరు సంఘముల స్థాపించుకొని కళాశాల ఆవరణమునందే వేరుగ నిర్మితమైయున్న గృహములందు తమ దేశములనుండి వంటల వారల దెప్పించుకొని, వారి వారి వంటల వండించుకొని హాయి తినుచు శవరమును కాపాడుకొనుచు విద్యనభ్యసించుచున్నారు.

వారలనుబాచి నూతనముగ సంఖ్యయందు అధికమగుటచే ఆంధ్రముకూడ, కళాశాలాధ్యక్షుని సమ్మతికొని ఒక సభను ఏర్పాటుచేసి ఆంధ్రమాతరై తమకుండు అనవరత ప్రేమానుచికంబుగ దాని కి ఆంధ్రసంఘము నావకరణ మొనర్చిరి.

బొంబాయిలో వండు వంటలు మన విద్యార్థుల కను కూలముగ నుండకపోవుటచే, కొంచెము ధనవ్యయముల కొర్చి బరంపురమునందే, యొకవంటలవానిని తెప్పించి వారిచే వంట చేయించుకొనుచు తమ దేశమునకున్నను ముక్కుప్రేమావాత్సల్యతచేందరి నైకమత్యభావము వహించి, ఆధ్యదేశకష్టముల వార బడక, నిచట సుఖముగనున్నారు. వీరి సుఖము దిన దినాభివృద్ధి నొందుగాక!

ఇచట వెట్క ఆంధ్రవిద్యార్థులు, కాయకవృత్తులంగుల క్రమలకొర్చి వారిని సాదరగౌరవముతో జూచుచు అతి దీక్షవహించి, విద్యనభ్యసించుచు, పాతకాల ఉపాధ్యాయుల మన్ననలకు పాత్రులగుచు, ఆ ఆంధ్రదేశమునకంతకును కీర్తి లేవల నునని సుకల్పసిద్ధులై గున్నారు. వీరికోర్కెల నీడేర్చు తిరుక తనకొరతను తీర్చుకొనుటకు ఆంధ్రమాత సర్వోత్తమ ట్టుంచుచుండును గాక!

అమృతాంజనం అన్ని నోప్పులకు అమృతము వంటిది. తలనోప్పులు, వాయువునోప్పు, వర్షపు నోప్పులు, కీళ్ల నోప్పులు మొదలగు నకలవిధ నోప్పులకు ప్రజామధము వంటిది వెల 0-8-10
అమృతాంజనం డిసెం 6, తంబు కెట్టి డిడి, మడిరాను.

సానిక వార్తలు

కాలమాన పక్షి:— పక్షి పక్షి వర్షాన్ని పిలిచి 85-9 మాత్రము, అధికాన్ని పిలిచి 76-9 మాత్రము.

దీపము పై పక్షి:— కేళి కేళి పక్షి పక్షి కాలము 7-6 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలెను.

మరియొక పక్షి:— క. వి. ముఖ్యమంత్రియగు గారు పాఠశాలలోగా చేర్చుకొనబడినారు.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల రాయబారి:— ల్యూసియస్ మెయింజరు గారిని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు మదరాసునందలి రాయబారిగా పరిగ్రహించినారు.

బ్యాంకు వివాదము:— కేళి పక్షి పక్షి కాలము 6 గంటలకు ఎమ్. ఏ. జి. బ్యాంకువారు తిరువళ్ళీటి సముద్రతీరమున గానవివాదము గావించినారు.

తిరువళ్ళీటి యన్నదాన సమాజము:— ఈనెల 20-క తేది మొదలు 21-క తేది లోపల 350 మంది వేదల కన్నదానము గావించబడింది.

హైకోర్టు రూలుకమిటి:— గౌ. న్యాయమూర్తి శంకరనాథుడుగారి స్థానమున గౌ. న్యాయమూర్తి సహా శివయ్యగారు రూలుకమిటిలో మొదలుగా నియోగించబడినారు.

తిరువళ్ళీటి హిందూమతస్థ సంఘము:— కేళి పక్షి పక్షి కాలము వచ్చెడియాదివారమునాకును తెల్లవారి 7-80 గంటలకు పెద్దపిడి నెం 80 రు గృహమునందు గీర్వాణస్థానము జరుగును.

యూ. ఎఫ్. సి. వి.ఎన్.బోర్డు స్కూలు:— రాయపురములో పెంచెట్టిన్ దీని క్రొత్తట్టమున ఆగస్టు 2-క తేది తెల్లవారి 8 గంటలకు శ్రీ వెంట్లండు ప్రభువుగారు ప్రవేశోత్సవము గావించును.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— కపాలిశ్వర రాజయ సహాయమున గౌ. పాల నాయకరు స్కూలు హాలులో ఎల్లండి శనివారము సాయంకాలము 4-45 గంటలకు గుక్కెటి కళ్యాణ కథ ప్రసంగించబడి కాలక్షేపము గావించబడును.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— ఇద్దరు సిండి కేటు మొదలగు విద్యార్థులను వివాదము జరిగిన యెన్ని కలలో రిక. డబిల్యూ. స్పెన్సరు గారికిని, మార్క్స హంటర్ గారికిని నెట్టున వోట్లువచ్చినవి.

తిరువళ్ళీటి యువన్యాయములు:— కేళి పక్షి పక్షి కాలము 6-15 గంటలకు కల్లెట్ హాలులో త్రివిధ శ్రీ సి. కోల్, ఎమ్. ఏ. గారు రవీంద్రనాథుని నాటకములను గూర్చి యువన్యాయించెదరు.

అరోగ్యవిషయకోసన్యాయము:— కేళి పక్షి పక్షి కాలము 6-45 గంటలకు వెంజూరునందలి సి. ఆర్. సి. హైస్కూలులో రోగక్రిమిలను గూర్చి యువన్యాయించబడును. విషయ వివరణార్థము చిత్రపటములూ ప్రదర్శించబడును.

శారదా సంగీతసభ, తిరువళ్ళీటి:— ఎల్లండి శనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువళ్ళీటి పెద్దపిడి నెం 81/82 రు శారదాహాలులో పాటకచేరి జరుగును. విధారము కృష్ణపు గారు పాడెదరు. తాళపు గారు ఫిడేలును వంజప్ప గారు మృదంగమును నాయించెదరు.

ఒక కాలక్షేపము:— పాత్రుటపుకు పాస్తప్ప పెద్దపిడి నెం. 86, గల గృహముందు ఆరణి దొరస్వామి భాగవతులు రసనూయా చరిత్రమును ప్రసంగించి కాలక్షేపము గావించిరి. ఈ భాగవతులు విశ్వబ్రాహ్మణ వంశీకులు. ప్రసంగము రసవంతముగ నుండెను. నానగానున్న శ్రోతలు చాలమంది వచ్చిరి. అని యొకానొకరు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య భక్తజనసభ:— తుదపాటి కము మైలాపూరు రోడ్డునందలి సభాభవనమున ఎల్లండి శనివారము రాత్రి 8 గంటలకు ముద్రామణ్య భక్తశివయ్య యువన్యాయించెదరు. మహా స్కాంధపురాణోపన్యాసములు యధాప్రకారము ప్రతి యాదివారము ఆవారము 8 గంటల కారంభించబడును.

పోస్టులు నోటిను:— కేళి పక్షి పక్షి కాలము 5 గంటలకు చెన్నపురినుండి రంగూను మెయిలు స్త్రీ మరు తెలుగు దేశము ఆనాడే రావచ్చును 8-30 గంటల లోపల రిజిస్టరు కాని బాబులను 8 గంటలలోపల రిజిస్టరు కావలసివచ్చును మొదలైనవియు 1-30 గంటలలోపల పాస్టరులు మొదలైనవియు జెనరల్ పోస్టాఫీసులో పోస్టు చేయబడవలెను. ఆయా టవును సభాఫీసుల కాలక్రమము నాయా యాఫీసులలో తెలిసికొనవచ్చును.

మరుచటి క్రిమినల్ సెషన్సు:— మరుచటి హైకోర్టు క్రిమినల్ సెషన్సు వచ్చెడి సోమవారము ప్రారంభమగును. న్యాయమూర్తి బ్రాటరు గారు ప్రధానాధ్యక్షమున హాజరు. మొత్తము 6 కేసులు విచారణకు సిద్ధముగానున్నవి వానిలో మూడు ఖానీకేసులు, ఒకటి మానభంగపుకేసు తక్కిన రెండును ప్రాత్యక్షరాస్తులచేసిన శోమలకు సంబంధించినవి. క్రాను ప్రాసీక్యూటరు కోరికమీదట నిన్న న్యాయమూర్తి బ్రాటరుగారు మానభంగపుకేసును ప్రత్యేకపు జ్యూరీచే విచారణచేయించుట కంగీకరించినారు.

విశ్వవిద్యాలయోపన్యాయములు:— వచ్చెడి నెవ్రెంబరు నెల 1-క తేది మొదలెనుండి విషయవరకును ప్రతి దినమున సాయంకాలము 5-30 గంటల మొదలు 7 గంటల వరకును మదరాసు యింటి నీటి రంగు కాలేజీలో మైఖూరు ప్రభుత్వోద్యోగిగారు రావుబహదూరు క. కృష్ణయ్యగారు, బి.ఎ. ఎల్. సి. ఇ. గారు శిల్ప విద్యనగూర్చి యువన్యాయించెదరు. ఇంటిరింగు కాలేజీయోపన్యాసములు దిగ్గికోర్టులకు వచ్చు విద్యార్థులను, సమస్తభాషలకు సంబంధించిన గ్రామ్యమేట్లునవ్వె యువన్యాయముల వివరమును, స్థలము చాలునడల, విద్యార్థకులకు సామాన్యజనలకు కూడ ప్రవేశాధికారము కలదు.

క్రొత్త అప్పు పత్రములు. హిందూదేశపాలకులు 450 లక్షలరూపాయలకు క్రొత్త అప్పు పత్రముల నమ్మకమున సంగతియను దానికి సంబంధించిన విశేషాంశములు నింతమునుపు ప్రచురింపబడినవి. ఆ యప్పునకు సంబంధించిన విశేషాంశములు నేను చెప్పుట పాలకులు ప్రచురించిన ప్రకటనయందు గలవు. దానియందలి విశేషాంశము నిచటకు బొందుపరచబడుచున్నది.

1. శ్రీ గవర్నరు జనరలుగారు 450 లక్షల రూపాయల నప్పుచేయ నిశ్చయించిరి. 100-కి 4 చొప్పున వడ్డీ నిర్ణయము. పత్రములకు వట్టు మీయబడెను. మూడు నెలల నోటిను నిచ్చి 1920 సం॥ నవంబరు 31 క తేదీని గాని తరువాతగాని తీర్చి ది స్వాగత్యయ గవర్నరు జనరలుగారు గలదు. అప్పుతరువాత తిరుగులేకుండ 1923 సం॥ నవంబరు 31 క తేదీని తీర్చబడును.

2. వడ్డీ ఆరు మాసముల కోసారి మొత్తం 81 క తేదీని నవంబరు 30 క తేదీని నివ్వబడును.

3. అప్పు పత్రములకు గాను దరఖాస్తులు ఆగస్టు 2 క తేదీనుండి ఆగస్టు 17 క తేదీవరకును ప్రతిదినమునందును 11 మొదలు 8 గంటలవరకును గ్రహించబడును శనివారములందు 2 గంటలవరకు మాత్రము గ్రహించబడును. దరఖాస్తులు 100 కు గాని దాని గురితములైన మొత్తములకుగాని గ్రహించబడును. దరఖాస్తులకు కలకత్తాలోని కరెన్సీఆఫీసు కంట్రోలరుకును, అన్ని రాష్ట్రములలో ఆక్టోంబరు జనరలులకును, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా బ్యాంకులకును, వారికాఖలకును బెట్టు కొనవచ్చును.

10. దరఖాస్తువారు మొదటివారుదాకు 100-కి 20 చొప్పున రెండవవారుదాకు 25 చొప్పున మూడవదానికి 25 చొప్పున శేషించినది నాల్గవవారుదాకును చెల్లించవలయును. దరఖాస్తులు గావించినట్లుట యెవరికెంతవరకు లిచ్చినది యను విచారణచేయబడును.

అప్పుపత్రములకే దరఖాస్తులను పోస్టాఫీసు ద్వారా పంపుకొనవచ్చును. పోస్టాఫీసు ద్వారా 100 మొదలు 5000 వరకును పత్రములకు దరఖాస్తుపెట్టవచ్చును. కాని, మొత్తము సంతయును వాయిదాలమీదగాక నోకసారిచే చెల్లించవలసి యుండును.

దరఖాస్తుఫారములు పోస్టాఫీసులలోను, బ్యాంకులలోను, ఆక్టోంబరు జనరలు ఆఫీసులలోను లభించగలవు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

శిశువాశ్రిత, కలకత్తా తనము:— శిశువాశ్రమ నెమ న్ను ఇడ్డీ విచారించి మరణాత్ము విడిచిన కేసు మోక్షోత్సవ రిఫరు చేయబడెను. న్యాయమూర్తులు స్పెన్సరు గారును కుమార స్వామిశాస్త్రి గారును వైశిక్ష నే నీగజయిరి.

విశ్వాసు ఘాతుకము:— కర్తవ్యం ఎన్. శ్యామరావు బార్టిటవును నందలి మరియొక కర్తవ్యం కుప్పసామి కెట్టి యొద్ద పీఠము 3-క తేదీ 80 రూపాయలవెలకు పరిష్కరించు కొని పరిశ్రాంత మొక యోస్తు బ్రెపు రైటింగు మెషీనును తీసి కొని రూపాయ లియ్యలేదట. మెషీనును తిరిగి యిచ్చినేను లేదట. తదనంతరమునీ నాగప్ప నెట్టియొద్ద 40 లకు తాకట్టు పెట్టెట. టవును పోలీసు కోర్టులో నీకేసు నిన్న విచారింపబడెను. ఫిర్యాది ప్రక్క సాక్షుల సాక్ష్యము తృప్తికరముగ లేవని ముద్దాయిని తిరుగల చేయుటకును ముద్దాయి ఫిర్యాదికి మెషీను ఇచ్చినే యుటను తీర్మానింపబడెను.

కన్నపుకొంగతనము:— మైలాపూరు బజారులోడ్డు నెం 88 రు గృహముందు కనీయచేడి, రిలయరును పోస్టాఫీసు లయిన స్పెక్టరు వి. నాయకస్వామి కళ్యణ గారి ఫిర్యాదు మీద ఇడికటరు మూడుపర్యాయములు క్షితింపబడిన అబ్దుల్ రహీమానును ఇల్లు ఇద్దరుకొట్టి కొంగిలించినందుకయి ఎగ్జూరు (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో నాగర వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు నెడుట నిన్న ప్రాసీక్యూటరుచేసిరి. కడచిన 22 క తేది రాత్రి 1 గంటకు పట్టుకోవట్టుకోయిన శిబ్బములకు 50 తేది ఫిర్యాదిపముతీసికొని గోడ్డీలోనికి నెట్టెనట తదనంత రము ముద్దాయి కుర్రుకాబడెనట. నగలు నెడిసాత్రము వారియొద్ద దొరకెట. మేజిస్ట్రేటు గారు విచారింది ముద్దాయి నవరాధిగా తీర్మానించి వానికి 6 నెలలు కఠింక్ష విధించిరి.

తిరువళ్ళీటి సహకార సంఘము:— తిరువళ్ళీటి శాఖ ఆక్టోంబరు ఎన్. కుప్పసామయ్యగారు దొంగచేలాలు చేసి దొంగిలెక్కలు వ్రాసి రు 1100 ల కంటకు నవవారింది కరారి యయ్యెనని సహకారసంఘమువారు రిపోర్టుచేసి యిరి డి. కడచిన 14-క తేది నతడు కాంచీపురమున పట్టికొనబడి నిన్న చీఫ్ (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు) నెడుట విచారణకు తెచ్చెను ఈ ముద్దాయి తిరువళ్ళీటి శాఖలో 8 సంవత్సరములు ఆక్టోంబరు గా నుండెను; కట్టకడపటి నాటకు మాన మలలో ముద్దాయి మూడు పర్యాయములు హైకోర్టు బెంచ్చెక్కకు పని స్వామియ్యం గా చేలాలుపెట్టింది 300 రూపాయ లభవారింపెను. వైబెంచి క్లర్కు సానెటివ్యాంకులో తన దృశ్యమును దిహిజ్జుచేసి కొనెను. ముద్దాయి తదనంతరమాలెక్కలో 100 రూపాయలు జమకట్టించుటచేత చివరకిప్పుడు 200 రూపాయ లభవారింపెను తేలింది. ముద్దాయి యిప్పుడు 408-క నెక్కుమక్కింద క్రియింట్ బ్రీచి ఆఫ్ బ్రెస్టునకును, నెం 20-క నెక్కుమక్కింద ఫోస్టరికిని అది కాని యెడల నెం 20-క నెక్కుమక్కింద చార్జీచేయబడి యున్నాడు. ఈ ముద్దాయి యావిధముగానే మోక్షోత్సవరీతి హరి రావుగారు డిహిజ్జుచేసిన ద్రవ్యమునందలి 800 లవహరించివాడట. హరిరావుగారికి జబ్బుగా నుండుటచేత, ప్రస్తు తము మొదటికేసు విచారణ యుక్తమింపబడింది. న్యాయము సహకారసంఘ కార్యదర్శి గా నన్నవి. ముద్రామణ్యయ్య గా రీక్రింది విధముగా సాక్ష్యమిచ్చిరి:—

“1915-క సంవత్సరము జనవరి నెల 28-క తేది వ్యవృత్త ము ముద్దాయి సానెటివ్యాంకులో ఆక్టోంబరు గా నుండెను. జనవరి 28-క తేదీని కార్యదర్శి 180 రూపాయల క్యాష్ ఆర్డరు ను కుప్పసామయ్యగారిచేతి నుండి తక్కువకేదనకే మొత్త మునకు ఇండియన్ బ్యాంకి కోక చెక్కుక పంపెను. కుప్ప సామయ్యగారు వానిని కార్యదర్శి కిచ్చుకట్టు వ్రాసి ఆ మొత్తమును తన కరెంటు ఆక్టోంబరులో జమకట్టవలసివని కార్యదర్శికి వ్రాసిరి. ఆయన ప్యాస్ బుక్కునాడ పుచ్చెన అది తిరువళ్ళీటి ప్రధాన కార్యాలయమందలి లెజ్జరు ఆక్టోంబరునకు పంపబడెను. తల కని తెలంపుగా ప్యాసుబుక్కును ప్రధాన కార్యాలయమందలి యావన్నా నరమాడగా, ఆర్. ఎన్. కుప్పసామయ్యగారిచేత జనవరి నెలలో 1000 రూపాయలు జమకట్టబడినట్లును మూడు పర్యాయములు 8 వందల రూపాయలు పీజిసికొనబడినట్లును తెలియదచ్చినది.” కేసు విచారణ యింకను జరుగుచున్నది.

స్నేహిత కాన్వేట్విలరుగ నల్లరిసమము
లందు పెద్దమమళ్ళులను నియమించుటకు గలకార
ణము అల్లరుల నాపుటగాని, వారికి బ్రాహ్మీ
విహ్నులను దగిలించి యారంతటను త్రిప్పి
యకారవహరచుట గాదు. ఈవిషయమును కలకత్తా
హైకోర్టువందలి న్యాయమూర్తులైన షరఫుద్దీను
చాఫ్కనుగారులు బాగుగ నిర్ణయించి నందులకు
పజలు కృతజ్ఞులు. ముం దిట్టి యక్షమము జరుగ
కుండుటకే హలకులు కటు బాటుచేయుట ధర్మము

బరోపా మహా సంగ్రామము

మహా మతాచార్యుడు ఆంగ్ల నౌకాదళమును ప్రశంసించుట

ఆంధ్ర సుతాకుమ

రుష్యావారి యప్రతిమాన నిరోధకత్తి

కాశ్మీరీ భూమిని ఘోరావహము

ప్రస్తుతము

95000 ఫిరంగులు.

లాహోరు జులై 28:— పశ్చిమ రణరంగమునందు జర్మనీవారి ఫిరంగులు 95000 కంటెనర్లతో జేసిని డెయిలీ యెక్స్‌ప్రెస్ పత్రికా పారిసు విలేజు దెబ్బలు పుచ్చును.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు జులై 28:— సోవెట్ నీకు తరమునందు పోరు జరిగెను. జర్మనీవారు మాత్రములందు తీవ్రముగ ప్రయత్నించి కాని ప్రతీకారము లొనర్చి వెనుకకు గొట్టితిమి. ఆగ్లోనులో జర్మనీవారు రావెంచి కాని తుపాకుల బ్రయోగించి నిలిపి తిమి ప్రకటించిరి.

రుష్యా

రుష్యావారి రెడర్సు చుండుట.

లండను జులై 27:— ఆంధ్రప్రదేశ్ రుష్యావారి రతివారతి గాంధీశ్రమగ పోరాడు చున్నారనియు సిద్ధిగతులు మూల తేదనియు బెర్లిన్ ప్రకటనమునందలి యిట్లున్నది. వారు సేవా ముఖ్యము రుష్యావారు జర్మనీవారిపై బహు మన్ననలు కాని ఫలితము బహుస్వల్పమున దెబ్బలు పుచ్చును. ఈ ప్రకటనమునందలి యెట్లున్నది. వారు, బోవోబార్ని విముక్త, ఇవాన్ గోరడోవ వద్ద సేవము జరుగుట లేదు. జరలు మా లెకాన్ గారి వైద్యముయొక్క సిద్ధిగతులు మారలేదు. జర్మనీ వారు తాము వారు దక్షిణమున కేలకొలది ఖయిదీల బట్టితిమి చెప్పుచున్నారు. కాని సందర్భముల ననుసరించి యిది యధాన్వయము యని సందేహము గలుగుచున్నది.

రుష్యావారి ప్రకటనము.

లండను జులై 28:— అది సోమవారముల నాడును వారు రంగమునందు కలహము పూర్వముకంటెను సంకులమై పరిణమించెను. ఈ యుద్ధము బోవోబార్ని సు యుద్ధమునకు వ్యాపించెను. వారుండికి వెలుపలి భాగమున జర్మనీ ప్రయత్నించిన వెనుక రుష్యావారి రతివారము ప్రతీకారములను పుచ్చుచున్నది. ఇరవాగులవారు గ్రామములను ఈ ప్రదేశములను స్వాధీన పరచుకొనుచును బోగొట్టుకొనుచుండిరి. బోవాన్ దుర్గు

గవర్నమెంటు చేయనున్న కొత్త అప్పును గురించిన విషయములు వేరొకచోట ప్రకటించబడినవి. ఆనిర్ణయములను జదివిన వారలకు లోగడ ప్రచురించిన నియమములకును వీరకిని వ్యత్యస్తము లేదని తెలియుచున్నది. ఇంగ్లాండునందు పాలకులు కొత్త అప్పుపత్రములకు 10.కి 4½ చొప్పున వడ్డీ నిచ్చుట కేర్పాటును జేసిరి. హిందూ దేశమునందు 100 కి 4 వడ్డీ చొప్పుననే కుత్రము లీయబడుచున్నవి. ఇంగ్లాండునందు 1500 కోట్ల కప్పుపత్రములు సిగ్ని పబడినవి. హిందూ దేశమునందు 4½ కోట్ల రూపములకు మాత్ర మియబడుచున్నవి. అయినను మధ్యతరగతి వారి కింగ్లాండునందు గల్పించిన సదుపాయము లెచట గల్గింపబడకపోవుట విచారకరము. అచట పోస్టాఫీసులవ్యాపార వాయిదాల మీదను పత్రములను గొనవచ్చును. వాయిదా 1కి రూ 3-12-0 చొప్పున నియమిస్తును. హిందూ దేశమునందు 100 రూపములకు నొకసారియె చెల్లించవలయును ఈయేర్పాటులను మధ్యమస్థితి యందుండువారు పత్రములను నూరు రూపముల వంతున సొమ్మంతయును నొకసారిచ్చి విశేషముగ గొనుట దుస్తరమని తోచుచున్నది.

ఈ తుపాకుభాగమునందు కలహ మతితీర మయ్యెను. వారు యి రెండవైపులకు రుష్యావారు జర్మనీవారిపై బడిరి వారూ కుత్తరమునకును సెకోబోనుగ కలహము రుష్యావారి నేక మంది నూతన పైనికులను జేర్చిరి. కొంతమంది క్రతువులను తరమి 1.0 క్రెడిటు కొన్ని ఫిరంగులను బట్టుకొనిరి. క్రతువులు ప్రతీకారము జేసిపుడు సాయుధమోటారులు దుర్బుద్ధుడగా వారిని వెనుకకుగట్టిరి విప్లవాత్మక లీడింగ్ నడచుచున్న కాంతముగ నున్నది. లీడింగ్ బగ్ నడుచుచున్న క్రతువులు రుష్యావారిపై బడి కొన్ని రక్షకస్థానములకు శరవరుకొనిరి ప్రతీకారముచేసి వారిని వెనుకగొట్టితిమి. కోవోబో వైద్యునియందు క్రతువులకు సదియవలకు దరిమితిమి. అని వెల్లెగ్రాడునందు ప్రకటించబడెను.

రుష్యావారి నిరోధము.

మిత్రులందరి ప్రస మెనర్సుట.

అలహాబాదు జులై 28:— ప్రస్తుతమునందు రుష్యా వారిపైని జర్మనీవారు యెడల తీవ్రముగ సంగ్రామమునందు వారు మరచిపోదను బుడలేదు. అయినను రుష్యావారు శ్రద్ధ మతో వాటిని సెక్కుచున్నందులకు మిత్రులందరి యెంతయు ప్రశంసించుచున్నారు. వారు యుద్ధమును చాలకాలము నిలిపి వారూ ముద్ద మింకకు ప్రారంభముకాలేదు జర్మనీవారు కొనవదానికంటె వెక్కువగా వైద్యులను ఫింగులను నున యోగించవలసివచ్చెను. మూలములను లేకపోవుటచే కొన్ని ప్రదేశములందు జర్మనీవారు తేమియు చేయుక యుండవలసి వచ్చినదిని యనుకొనుచున్నారు.

జర్మనీవారి కోవోబోయి స్థితి.

లాహోరు జులై 28:— జర్మనీవారి ఫిరంగిదళమును వారుండికి దాటలేట్లున్నది ఆ సదివెలుపలి గట్టున నున్న జర్మనీవారి వైద్యము యుద్ధవరకరస్థితి నున్నది. అని సి. మి. వెట్టె లండను విలేజునిన్నటిదినమున దెలిపెను.

జర్మనీ

జర్మనీచక్రవర్తిగారి వాగ్దానము.

అలహాబాదు జులై 28:— సయోధికుల ప్రతికూలత తివచ్చెను. కేపుటప్రేస్ ప్రతినిధులు కొందరు జనరల్ బోవా గారిని దృఢపగా వారిట్లు చెప్పిరి. యుద్ధప్రకటనమైన తరువాత మారిట్టి జర్మనీవారి తనకు మందుగుండు సామాను నిమ్మ నిగోరెను. ఇంతేకాదు బోయరు దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యము గాపాడెదరా యనియు నడిగెను. ఇందులకు జర్మనీచక్రవర్తి యిట్లు జవాబుచెప్పెను. దక్షిణాఫ్రికా స్వాతంత్ర్యము నొప్పు కొనుటయెగాక తక్షణము తిరుగవారు చేసితిరా మీ స్వాతంత్ర్యముగ క్షీణించెదననియు వాగ్దానము చేయుచును. -1916 ౫ ముఝో. ముందు సంధి జరుగుననెడి యూహనైని ప్రాసన పట ములకు దొరకనది. ఈ పటములందు భూమధ్య రేఖకు దిగున నున్న ఆఫ్రికాఖండ నుంతయు జర్మనీవారిదిగ నిరూపింపబడెను. అంతోకి చిన్నభాగము మాత్రము బోయర్లదని ప్రత్యేకముగ నూచింపబడెను.

అమెరికా

జర్మనీవారికి దూది నచ్చుచుండుట.

లండను జులై 27:— టెన్నెస్సీక్షమన కాంగ్రెసు నందు సభికుడుగ నున్న సింగారిట్లు ప్రకటించిరి:— యుద్ధ యుద్ధమైనది మొదలుకొని మామూలుమోస్తరుగ జర్మనీ ఆస్తి యా వారలకు అమెరికానుండి దూది పోవుచున్నది. రుష్యా ప్రాన్సు దేశములకు మునుపటికంటె పోవుటలేదు. వాక్యే స్సీ డెకు డెవ్యూగ్గు వారెందు దేశములందు దిగుమతి చేయెను. కావున, అమెరికాలో దూదికర్తకము మందగుటకు బ్రిటిషు వారు లోబడిన కాన్సులార్డులు కానేరదని దెలియుచున్నది.

అమెరికావారు లేఖనపుట.

లండను జులై 28 — అంతర్జాతీయ ధర్మమాత్రముల ననుసరించి అమెరికావారి కుండు మాన్యుల బ్రిటిషువారు ప్రకటించు అర్థగమాలమున నెంతయు తిరుగు తగ్గింపబడనేరదని దృఢపరచుచు అమెరికావారు ప్రేమునినవారికి లేఖ నందిరి టుయ్యుప ప్రకటనయొక్కనుండి తెలియవచ్చెను బ్రిటిషువారిద్విన జవాబు.

లండను జులై 28:— వాషింగ్టన్ — బ్రిటిషువారి నౌకాముట్టి విషయమున అమెరికావారు మార్చి 30న లేదని సరిలేఖన బ్రిటిషువారింపి జవాబుచేరినను ప్రాన్సుయము కొంచెము మాత్రముగ నున్న బ్రిటిషువారి కాన్సులార్డులు అంతర్జాతీయ ధర్మమాత్రముననే యున్నవనియు వ్యాఖ్య కర్తలీనిమముల నవ్యయునుగనకు చేరియుండుట నుంచి దరియు అందుడెను. లేక యత్యంత గౌరవ మున్నార్థిగ నుండెననియు దౌత్యగీ ములు చెప్పెను అంతకుల లహమునందు సుముక్తరాష్ట్రములవారి యుభయ వ్యాఖ్యసాన మువారి తీర్పు అంతుటచే బ్రిటిషువారిపద్ధతి వ్యాఖ్యాననక జను యని జెప్పుచున్నారు.

చెన్నపురి

శ్రీగవర్నమగారు నందియాలకు వెళ్లుట.

నందియాల జులై 28:— విన్నగ్రాతి శ్రీగవర్నమగారు పాపములనుండి సంవ్యాసకు వెల్లిరి. సంవ్యాసలలో పున సలక సంఘమువారును ప్రభాసంఘమువారును శ్రీనాటి స్వాగత క్రమములను నుర్పించిరి శ్రీవారి కుదితో త్రవలుల నొసంగిరి. కిన్నెట కట్టెనునంతయు మందిరి

సేవకుల ప్రసవనముల నమోదుచివారు.

ఉదకమండలము జులై 27:— ఇ. వి. లెవల్ గారి సామర్థ్య ప్రతిభలులచేత నౌకలు ప్రవర్తనము మొదలగు వివరములు కలిగిన పుస్తకముల ప్రయోగము ఉదకమండలము పోలికగాను కొనసాగింపగలిగిరి. సేవకా కృత్రిమ జీవముచేయుచుండి ప్రకర్షకములు మున్నగువారి పూర్వద్యములకు పుస్తకములు క్రింది ప్రకటింపి:— ప్రస్తుతమున కల యధికములేక. ఈ ఉదకములకుల లాభముల మెందు. సేవకునియొక్క పూర్వపు ప్రవర్తనము, వాణిజ్య గము విషయమైన వివరములు నీవిదిగూర్చి మనకు నమ్మకముగ నీపుస్తకములు తెలియజేయును. ఇతర వారు ఎన్నియో కల్పి తములగు యోగ్యతాపత్రముల దెచ్చి మనల మోసగింపలేర ఇతర స్త్రీలను వారలమాడ నిట్టిమార్గమునే యవలంబి. తురగి తోచుచున్నది.

రక్షక సేనవారు చేసినపని

ఉపవ్యాసములు.

కూనూరు జులై 27:— నిన్నరాత్రి వెల్లింగ్టనులోని వ్యాధియాలలో కమిషనరు బూతుటక్కురు గారును దొర సానిగారును ఉపవ్యాసించిరి వర్షముకురియుచున్నను చాల మంది సభికులచ్చిరి. దొరసానిగారు మొదట నుపవ్యాసించిరి. రక్షక సేనా ప్రారంభమును గూర్చియు స్థాపకులకు కీర్తికేసులైన జనరలు బూతుటక్కురు గారి జీవితమును గూర్చియు వారు నర్వహించిన జనని గూర్చియు ఇటీకల లండను నగరమున జరిగిన రక్షక సేనా మహాసభను గూర్చియు యూ రోపు దేశమునందంతటను ప్రాన్సులోను బెలిజియములోను స్విట్జర్లాండు ప్రంగ దేశములోను రక్షక సేనవారు చేయుచున్న పనిని గూర్చియు ఆ మెమడిరి. లండనులో జరిగిన మహాసభన హిందూ దేశమునుండి గూడ ప్రతినిధులు వెల్లిరి. బెలిజియములో పరిచేయుచున్న కల్లులు మేకీ టెయిలు. గారే ఇపుడు సెంహళమునకు రక్షక సేనాధి కారిగా వచ్చెను. వాత బెల్జియము దేశమునందును అచటి ప్రజల యుదును, చాల ప్రేమ గలరు. కాన సేనీ యుద్ధమున చాల శ్రద్ధ వహించితిని. అని ఆమె నుడివెళ. సేనవారు ఆపరాధులను సెంహళములోను ఉత్తర హిందూస్థానులోను చేరదీసి జవానముల నేర్పరచిరి. ఆ జవానములకులకుల గూర్చి కమిషనరు బూతుటక్కురు గారు నడిగిరి. లూడి యా వాలో ఆపరాధ జవానమున నున్న వారు యుద్ధరంగముననున్న సేనికుల కొరకు మర్పులను కట్టుచున్నారు. వాగారు మట్టలను చుట్టుచున్నారు. అనియు నడిగిరి. బెంగురూపిలోని పట్టుకేత కర్మాగారమున జరుగుచున్న పనిని వివరించుచు నీవిదిగూర్చి కర్మాగారము నొకదాని నేర్పరచుటకు వచ్చుచు గలదని ను

విరి. కీర్తిమణులగు హర్షింజ ప్రభువుగారికి రత్నక సేవయందు గల అభిమానమును గూర్చి ముచ్చటించుచు ఆ సానుకంపితాంతరంగులై నుడివిరి శ్రీనాథ మైమూరకువచ్చి నపుడు బొగభూమిలోనున్న రత్నక సేవారి పట్టుచేత కర్మా గారమున తలకొంచుట కిదిగారికి లిగియుండిన యభిమానమున కొక దృష్టాంతము. శ్రీహర్షింజ ప్రభువుగారికినుండ నట్టి యభి మానమేగలదు. ఈ సేవకు శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారును శ్రీమేరచక్ర వర్తినిగారును మైత్రము పోషకులుగానున్న నంతటి భాగ్యము లభించింది అది ఆ సేవ నుడివిరి ఉపవ్యాస సమయములలో వారు ప్రదర్శించు గూడ గావించిరి.

మైమూరు.
మైమూరు చీపుకోర్టులో ఒక కేసు.

బెంగళూరు జులై 28:—ఈ స్వామి భూమి అనునది 4వ దొంగిలించ బడిన బంగారపుబద్ధ దొంగిలించున కొలారు బంగారు గల బద్ధ నున్న మేజిస్ట్రేటుగాంతినికి ఒక సంవత్సరము 300 రూ. విధించిరి. అతడు ఆరేలు చేసికొనెను. మై మూరు చీపుకోర్టు ప్రధాన జడ్జిగా రిపీటును విచారణచేసి 300 రూ.లకు సాక్ష్యము చాలదని కేసుని కార్డును దివిజము కొర్టుకు పంపి ముద్రాయాల్గిన కేసు 10 లకు జూమినపుచ్చుకొని అతనిని వదిలివెట్టిరి.

భాస్కరశాస్త్రిగారిని విడిచివెట్టుట.

బెంగళూరు జులై 28:—కే భాస్కరశాస్త్రిగారు సంయుక్తవిద్యభ్యాసక కళాశాలలో సాంస్కృతికపరిమళమును సంతరించుకొని యున్న సుప్రసిద్ధులగు కొన్ని దినములు వసిించిరి. శాస్త్రిగారు మై కేంద్రాపరిషత్ సుప్రసిద్ధులగు ఆస్తిరీతికివేసిరి కేసుచేయబడినది. శాస్త్రిగారు ఆరేలుచే యుండిరి కాని మేజిస్ట్రేటుగారు వీరిని విడుదలచేసిరి శాస్త్రి గారికి కొన్ని గొప్పద్రవ్యములు కలరు వీరుకనీశ్వరులు అందున పొందిత్యము కలవారు.

మైమూరు చీపుకోర్టు, జడ్జిలను ఎన్నుకొనుట.

బెంగళూరు జులై 28:—మైమూరు చీపు కోర్టు మధ్యన జడ్జిలలో నొకరినిగ మైమూరులోనున్న శ్యామ వాదలలో నొకరిని ఎన్నుకొనవలసినది వ్యాసు కమిషుక సంఘమువారు చేసిరి సిఫార్సును మైమూరు దొరతమువారను మంజురచేయెను.

బొంబాయి.

ఒడంబడిక నెరవేర్చుకుందుట

బొంబాయి జులై 28:—1914లో మార్చి 7 తేదీన స్టాల్ కాజు కోర్టులో 5 వ్యాసుక కస్టాంబిస్టాక్మై రాబట్టు గాస్తాలో మార్చి 7 కంపెనీవారను చేరుకోవరకును చేయు చుండెను. ఈ కోర్టు ప్రెజిడెంట్లలో యొకరినిగ తీసికొనిరి. అందుమైయొకరు మైకోర్టునండి తీసికొనిరి. ఆ తీసికొనిన సేవ నుభ్య వ్యాసుక కమిషు వ్యా దావాన గారు విచారించిరి. కస్టాంబిస్టాక్ అనునది ఒక్కొక్క వైపు 120 చెంబులును 5 చెట్టలకు పంపిరిగిరిగిరి కంట్రాక్టు రిచ్చెను. ఒడంబడిక మరల లుచునంది ఈ సామాన్య. వి యఫ్ సి. వి. గురుగా ఇదే వాయిస్ చేయించుకొని యుండెను. ఈ యొడంబడిక ప్రకారము కుబర్చెల్లను నోడమిదనీ సామాను లంబుడెను కాకితములకు నేవ నల్ 2 ల్లో ద్వారా ఓస్టాక్ గారికందగా యద్దము ప్రారంభమగుటచే నాచొడ క్రమపులదయ్యెననియు అందుచే నా మాకాకతముల దీసికో నునియువెట్టిరి. ఈ యొడంబడికను నెరవేర్చుచో చక్రవర్తి గారి ప్రతిపక్షము పతి క్రమించుచు. అది కే స్వామి గారు వాదించును. దక్షిణుడు వారు స్వాల్ కాజు కోర్టు లో సా 88-15-0 నకు వ్యాజ్యముచేసెను. 5 తేదీ దీక్షిచ్చిరి. 2 న ప్రతివాదిమైరి దావా కోర్టుచేసిరి. మొదటి ప్రతివాది ఫుల్ బెంబిద్ద దక్షిణుడు తేసెను. వారు దీక్షి రద్దపరచి దావాను కోర్టుచేసిరి. అందుమై వాటిన్నను రద్దచేయవలసినది మై కోర్టుచేసి కోరెను. వ్యాసుకమార్గము తా మి విషయమున దీక్షిమ ముచ్చుకొనవలసిగ్రహించిరి.

చివరలు.

కేసుకు ఒక కంపెనీ వారి సాల్వేజీ యను నోడ 16 తేదీ వారి విచారణ చేసిరి. ఈ నెల 31 తేదీ వారము వారు సాల్వేజీ బహు 9 నంటుకు బొంబాయి రావచ్చుది.

సముద్రపు నౌకలలో బల్బులలో లోపము, తొడివ కేసు

బెంగళూరు జులై 28:—50 రూపాయలు, 50 రూపాయలు

యల విలువగల రెండు ముంజీలను లంచముగ పుచ్చుకొనెనని సముద్రపునౌకలలో దాఖలు కాబడిన రెండవ కేసు అవామ్యున్ న గ ర పు కోర్టులో విచారణయగుచుండెను. ఆ విచారణమునిన్న నుముగిసెను. వాచా యణ దానుకొనినట్లు సాక్ష్యము అబద్ధము ముద్రాయు కోర్టువారికి తావిచ్చిన నామ్యాలులలో తెలియజేసెను. “ఇతడు పోలీసు వారు చెప్పేటటు చేయుచుండెను. ఇతని చిట్టానుకేరలకల్పిత మును. కొన్ని తప్పులలో నేను నాకు అధికార్లు దిస్తేనే జడ్జి గారిలో కొన్ని ముటల నందిని. నామిద తెలిపడి యాకేసునకని యేకాకలభూతముగా నాయునానున్న వానికే నాడను రాతేను. నాకురమునకుబోలీగమరియొక గురము నభిదీయలేదు. ఈ రెండు ముంజీల అవామ్యున్ న గ ర లోనున్న దేదగుదేశపాండే గారు వాటిచ్చిరి. వారికి నేను సామ్యులచ్చి వాటినిపచ్చుకొం దిని. నారాయణదాను అన్నయగు చండలాలను పూసాకు ఎంచునకు రప్పించిచిలో నేను చెప్పలేను. ఈ సేవను నామై నెట్టు మోషుపిందో నేను గొరతమువారికి సమాధానమున నీయబోగా నీవెరివరకే కేసు చేయబడింది, అది చెప్పిరి.”

బొంబాయి పోస్టుట్రస్టు

బొంబాయి జులై 28:—బొంబాయి పోస్టుట్రస్టు పంచాయితీదాల్ల సమావేశము నిన్నటిదినమున జరిగెను. ఆసభకు 31-8-15 తేదీతో ఆంతయుయ్యసంవత్సరపు జమాఖర్చులెక్కల చర్య నడచెను. ప్రస్తుతవ్యయమును సంవత్సరపు ఆదాయవ్య యవ్యతమున తయారుచేయునపుడు 18.08 లక్షల రూపాయలు కాపలనీయుండునని అజ్ఞాయువున చెప్పబడిన యద్దముల మున వర్తకభంగము లిగినట్టిటికి ట్రస్టువారికి 16.22 లక్షల రూపాయలే నష్టము కలిగెను. అజ్ఞాయువు మొత్తము కంటే 8.24 లక్షల ఆధికము. యద్దపు లెక్కలకుండి రావలసిన మొత్తము జమలో చేర్చ లేదు. క్రొత్తదాఖలును ట్రస్టువారి. రయిల్వేయును పని మొద లిడిన కొన్ని సంవత్సరములకు యిట్టి నష్టములు కలుగునని యాలోచించి వాటిని భరించుటకు కూర్చున్న నిలువమొత్త మునుండి ప్రస్తుత నష్టములు భర్తీ చేయబడును. ఈ నిలువ సామ్యునకు 1918-14 సంవత్సరములలో విగిలిన సామ్యుచేర్చ గా 159.58 లక్షల రూపాయలు ఇందులో ప్రస్తుతమున నష్ట మువచ్చిన 16.22 లక్షలను మరగాను ప్రతికాల ప్రిస్సెన్, విల్లిరియల్ దాఖలున అవసరమైన 2-7 లక్షలను తీసివేయగా 86.66 లక్షల రూపాయలు నిలువ సామ్య లో నుండును.

శికింద్రా బాగు

శ్రీ వెల్లింగ్డును ప్రభువుగారు
మైరారాబాదునుండి వెళ్లిరి

సికింద్రాబాదు జులై 29:—శ్రీ వెల్లింగ్డును ప్రభువు గారును ప్రభ్యుగారును నిన్ను గోలకొండ కొటను పంపెముల ను చూచిరి. నిన్న రాత్రి 10 గంటలకు ప్రత్యేకపు రైలుబండి లో పూనా నగరమునకు వెళ్లిరి

బంగారము

ఉపశమన సభ.

కలకత్తా జులై 28:—కలకత్తాపురపాలక సంఘమున సభ్యులగు డాక్టరు బాంకర్లుగారి వెద్దకుమారుడు రెఫ్రనెంటు సి. హెచ్. డి. బాంకర్లుగారికి యద్ధారంబున బెల్లియములో గాయముజరిగినది. ఆ గాయములకున ఆయన చనిపోయిరి. తత్కారణమున నేడు జరిగినపురపాలక సంఘసభలో చాల మంది సభ్యులు డాక్టరు బాంకర్లుగారికి దుఃఖోపశమన మొన రించిరి.

నార్తరను సర్కార్లు భీమా కంపెనీని ఎత్తివేయుట.

కలకత్తా జులై 28:—నార్తరను సర్కార్లు భీమా కంపెనీ వారు కంపెనీ నెత్తివేసి రెక్కలను తేల్చుటకు సా మరుగారిని నియమించిరి. వీరిమిద చిల్లర బాకీదారులు స్వాలు కాజు కోర్టులో దావాచేసిరి. దానినిగూర్చి 19-7-15 న మేమే బుద్ధి ప్రాగ్భక్తముగా భీమా కంపెనీ నెత్తివేసితిమి. అట్టి రూ 225000 నెలగది ఆస్పరు 200000 లు గలదు. స్వాలు కాజు కోర్టులో చిల్లర యణములవారు దావాలను చేసిరి. కాన ఆదావాల విచారణ యెప్పుడేయ గోరదను. అది సామరు గారు నేడు మైకోర్టులో వ్యాసుకమార్గి చాదరిగారి ఎదుట పిటిషను వేట్టిరి. పిటిషను ఆ గోరింప బడినది.

బాదిసాలు కోర్టునకు 13 న కేసును

ఉచా. చేయుట.

కలకత్తా జులై 28:—13 న బందిగోటుకేసు విచారణ జరుగుచున్నది. ఈ కేసులో అక్సీలను మహమ్మదీయుడను

మరి 5 గురు మహమ్మదీయులును ముద్దాయిలుగానున్నారు. ఫిర్యాదీలియుల చెప్పిరి. 12-4-15 న తేదీని భాంధి యా పోలీసు స్టేషను క్రింద నున్న కై కాల్ గ్రామ మునాని హతలారు కాలా అననాతని ఇంటికిద్ద కాలా అను నాతడును భాగ్యయును ముగ్గురుకుమార్తెలును కుమారుడును కొడలును వాటిరాత్రి ఎరగడలలో వారుపరుండి నిద్రపోవు చుండిరి ఆ ఇల్లు రేవలబిల్లు అధికారిచేత గుమారు 30 మంది బందిగోటువారులు కాగడాలను లాంతరులను అనేక విధముల గు-ఆయుధములను పట్టుకొని. ఇంట్లోవారబడిరి. కాలాకును అతనికొడుకు గనకిని మెలకవ నచ్చి వాద్దిరును చెయ్యె ఆయుధమును పట్టుకొని దొంగ లోపలికి రాకుండ నిరోధించిరి. దొంగలు లోపలికి పోవాలక ఇంటివట్టును గడ్డిని పోగుగా వేసి, నిప్పుముట్టించిరి వెంటనే ఇల్లు తగులబడ సాగెను. దానితో కాలా ప్రాణమునకు తెగించి తగులుంటుంబును వారిని కాపాడుటకు ప్రయత్నించెను. అతడు వీధిలోనికి రాగానే దొంగలారని తగునుసాగిరి అతడొకచెరువులో నురికెను. దొంగ లతనిపట్టి మైక్సీ యంగిటికి తీసికొనివచ్చిరి. ఇంతలో గ్రామములోనివారందరకు పోగుపడగా దొంగలు పారిపో యిరి. కాలాభాగ్యయును 87;1 ఏడ్డుగల ముగ్గురుకుమార్తెలు నువెలికిరావాలక కాలిచనిపోయిరి కాలాతనకోడలిని మాత్రము ప్రతికించ గలిగెను. మంట చల్లార్చు పిమ్మట కెక్కిన వా మృతక శేఖరమును కనబడినది. కాలామేజ్జుని ఇంట నుండియు సోదరుని ఇంటనుండియు ఇతరుల ఇండ్లనుండియు దొంగలు కొద్దిగా నగలను భవము ఎత్తుకొని పోగిరిగిరి కాలాకు కూడ నోడలంతయు కాలినది. కాలాకొడుకుగూడ బ్రతికెను. మొదటిసాక్షిగా కాలాను విచారణచేసిరి సాక్ష్యమిచ్చుటలో నాతడుదుఃఖముపుకొనలేక ఆస్పదల్పెను ఏడ్చెను. ఈతనిసాక్ష్యమే కోజుతముపట్టింది ముద్దాయిలలోన బాబాబీదలాయి అనవాండ్లిద్దరు చెరసాల లో కోగపీడితులై యున్నారు. వారిపక్షమున శ్యామవాదలు వచ్చిరి.

అధికారవిభజన శాసనము

ప్రతేక సంకసభ.

కలకత్తా జులై 28:—అధికారవిభజన శాసనమును గూర్చి ప్రత్యేకసంఘమువారు కలకత్తాలో సమావేశమయ్యె దను గాననే మానసియులగు బేబ్సును బేబ్ గారు నేటియొడ యనునద్దక్కానుండికలకత్తాకు వచ్చిరి. వీరు ఈరెండు వార ములకు కలకత్తాలోనే యుండును. ఈ ప్రత్యేక సంఘమునందు మానసియులగు లాంగు గారును మానసియులగు గురేంద్రనాథ బెన్జీ గారును గూడ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

కరువు బాధా నివారణమునకు జమాలుగారు

రు 5000 లు విరాళమిచ్చుట.

చిటిగాంగు జులై 28:—తూర్పు బంగారములో కరువుపట్టిన ప్రాంతములలో ప్రజలకు ధనసహాయము చేయు టకుగాను నేడు రంగూనావాస్తవ్యులగు ఏ. కే. జమాలు సి వి. గారి చిటిగాంగు ఏజెంటుగారు వ్యాసువాది పెన్సెలు గారిద్వారా డివిజను కమిషనరుగారికి రు 5000 కు ఒక చెక్కు నొసంగిరి.

మైకోర్టులో యద్దమునకు పోవుచున్న

ఒకరు పిటిషను వెట్టుకొనుట.

కలకత్తా జులై 28:—మైకోర్టులో వ్యాసుకమార్గి ఇమామగారియెదుట యద్ధరంగమునకు పోవుచున్న యొకని తరపున నొకద ఖాస్తు దాఖలుచేయుటకు. రెప్పి నెంటు నెన్ గుప్తగారికి (వి. యమ్. యన్.) 8-8-15 తేదీని బొంబాయిలో హాజరుకమ్మరి అనబ్బ అయినది అచటినుండి యాయన యద్ధ రంగమునకు పోవుచును. ఈ అన సమిగుటకు మైపు రైటుకు కంపెనీ మేనేజరు అగు ఏ. పాకు కెల్లు గారిమై 85000 రూపాయలు డేమీకక దావానుచేప్పెను. ఆ దావాను ఇండియా నుండి వెళ్లక పుగ్గము విచారణ కావించుచు మైకోర్టువా రికి 4 వారు అట్టి వెట్టుకొనిరి. తాను యద్ధములో మృతి నొంది దావా కోర్టుచేయవలసను కారణముమైరియా పిటిషను వాది వెట్టుకొనెను. వాది యొకబండిలో పోవుచుం డగా ప్రతివాదిభాగ్య తోలుకొనిపోవుచున్న యొక మోటారు బండి దానిచే కొనెను. అందుచే వాది యద్ధరంగమునకు బాధ్యునినెలలో నే పోవుటకు అటంకముకలిగినది. కుకవా రమున వాది విచారణ జరుగున నెలలోపు కేసు అంతా విచారింపబడును.

బొంబాయి జులై 29: - బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమున నెనెటరుషి 9-8-15 తేదీన సమావేశమగుచు. అధ్యక్షుడు కె.వి. కాల విద్యార్థి యుబొంబాయి, ప్రొ.వా. అచ్యుతాచారిగారు సమావేశముచేరలేక లేక రాజధానియందుంటుంటుంది. విశ్వవిద్యాలయమునలెవా యగు సభ్యులును హాజరుగురు. ఈ సభ్యులపట్ల సానము విశ్వవిద్యాలయముచేత్రమున యుక్తిసానుగురు. కె.వి. కాల విద్యార్థిగారు పట్లలేక మాన్యుల గలిగింతురు.

సంఖ్య

రాజధాని నగర నిర్మాణ యుద్ధతంత్రము.

జూలై 28:—ఇండియానుగ్రహితుల 27వ తేదీన ఇటుల తిరిగివచ్చింది.

రహస్యంగము.

అగ్నియా జగ్గనీశులు ఉత్తరమున కొవ్వొత్తును విల్పా నగరమును చుట్టుకొనుచున్నట్లున్నది. వాల్మీకి సమద్రతీరమున రీగాడు 20 మైళ్లదూరముననున్న తుకుంటోములవద్ద శ్రీకృష్ణులు తలపడగా మేము నాకాశింగుల సహాయమున వారి నోడించితిమి గాని దక్షిణమున మోలినండి శ్రీకృష్ణులు కొవ్వొత్తులొడ్డు లోని, కెయిడెనింగముననున్న పానెస్సువుకు వెళ్లిరి. అది రహస్యమున 26 వ తేదీన ప్రకటించిరి. మల్వీకి ఈకావ్యాగ్నేయ భాగములయందట్టి సుమారు 80 మైళ్లదూరముననున్న పోస్టులు పోనెజా జిల్లాలను జరగలు జాలోగారుచేరిన జర్మనలు ప్రాసరి.

సహారంగమున వారుకు పశ్చిమమున పిస్సానిమిద నున్న మాస్టానులను జర్మనలొకను ప్రయోజనకరముగా మట్టించుచునేయున్నారు. ఫలటన్కురు ఆగ్నేయమున నేమా నది దాటి జర్మనలనుమేము రోజుకు దక్షిణమున ఓజానీ ముఖ్యమున నోడించితిమి. ప్రకృతి సమీపమున గూడ మేము శ్రీకృష్ణుల నోడించితిమి. నోవోబార్డి లెస్సు బనా ప్రాకార కక్షలతో గూడశ్రీకృష్ణులకు కొంత పోయ కలిగినది. అది రహస్యమున ప్రకటించి. మేము ఓస్ట్రీ లంకాకు వెనక వారునది దాటితిమి. ఓస్ట్రీ లంకాకు దిగువను మేము రహస్యమున పెల్లెలెలకు బగువంకకు తోలుచున్నామని జర్మనీవారు ప్రాసరి పిశ్చులకు వడకుట ఇవాన్కోడు బర్ని ప్రాకారముల వద్ద యుద్ధము జరిగినను మాటతప్ప ముఖ్యమున పోరు నేదియు జరిగినట్లు వేడులవారును ప్రాయతము. పీకెజాబుకు సభలకువద్దపోయి. తముగా జరిగింది. శ్రీకృష్ణులు యుద్ధంగమునందంతటను తలపడిరి. గుజరాతుకు త్రితమున శ్రీకృష్ణులు గొప్పనేతతో తలపడిరి. కాని మేము వారిని పూర్తిగా యోడించి మరల తలపడితిమి. ఈప్రాంతమున కొన్ని గ్రామము లొకరిస్వాధీనమునండి యొకరిస్వాధీనమునకు మారుల తప్ప మరీ ఏమియును జరగలేదని రహస్యమున 28వ తేదీన ప్రకటించిరి. పిశ్చులకు వడకుట మెక్సోగారి సేవలనుసాగేమియు లేదు. గాని ఉత్తరసంక్లిష్టియి సర్వ ప్రాంత ప్రాంతమున మేము శ్రీకృష్ణుల నింకను వెనుకకు తోలితిమని జర్మనలు ప్రాసరి.

ప్రాసరంగము.

మాస్టానులను.

ఇండియానుగ్రహము

ఇన్సోనోలు దిగువ భాగమును మేము కొంతయందజకు పోగలిగితిమి. ప్రతివోటను తీరముగోపొకరిగింది. అది ఇటలీ వారు ప్రాసరి. యుద్ధంగము నందంతటను ఇటలీవారు సహారా గ్రామముల విశ్రామము తేకుండపోరిగాని వారికి గొప్పలభము లేదు కలగలేదని అగ్నియావారు ప్రాసరి.

దార్జిలింగు రంగము.

దార్జిలింగునండి సర్. ఆస్మీరుబారులెటుగా రిటుల ప్రాసరి:—ఈ ప్రాంతము సాదామిద యుద్ధస్థితి ఎటుల నున్నది అదివాద్యగూడ రటులనేయున్నది. ప్రాప్యము కన్నట్టివాచ్చుగాగ్నేస్థి ప్రాంతమున విజయములు త్వరితమున కలగజాలవు. శ్రీకృష్ణుల సైన్యముల భాగములు మొదట భగ్నముచేయబడి కేముట దొమ్మిచేయబడి పిశ్చుట ఎదిరింద తుండ చేయబడలేను. వారికిరంగులు బహిష్కరముగా లేనపుడు తురిష్కలు రాత్రియుద్ధమునే కోరెదము.

సంలూ పురపాలక సంఘమువారి నిబంధన.

జూలై 28:—గతసంవత్సరపు రిపోర్టు యొ రోజు:—వైస్రూపావారివడిన సంఘమువాల్లీసమున వెలువరించిరి. ఈ రిపోర్టువల 12 లక్షల రూపాయలు వసూలు అయినట్లున్నది లక్షల రూపాయలు భక్తి అయినట్లున్నది తెలియకచ్చుచున్నది. నీటినుండి విద్యుచ్ఛక్తిని దీయు కర్మాగారము సాంకేతికరణం. ఈ కర్మాగారము త్వరితమున పనిచేయుచున్నది. విద్యుచ్ఛక్తిని లాభకరమైనది గొప్పించుచుండిరి. ప్రైవేట్ కంపెనీ దీని నొంగుటకు అలావదలునులుపుచుండిరి. దీనివలననే తెలిసియుటకున ప్రైవేట్ కంపెనీ చాల నుఖకరమునున్నది. నీళ్లను తోడుటకు విద్యుచ్ఛక్తినే యుపయోగపడుచుండిరి.

సంలూ నానాకము మంతు.

లండను జూలై 28:—న్యాయాధ్యక్షుల వర్ణన పుత్రి ఇట్లు ప్రాసరి:—“సంలూ నా అమెరికా దేశపు నాకము ముందు అనానరము ఆక్రమము జర్మనీ దేశపు పుత్రిక. సైరమాచకములక ప్రాంతంపై నీవేత పరిమమాకుము

శ్రీకృష్ణుల సర్వము:—ఈక్రిందిసంఖ్యలవారు

జరిగిపోయిన స్థితిగతులు చీతగా కృతాంతములను ప్రకటించబడింది:—

2, 5, 10, 11, 15, 17, 18, 21, 24, 27, 28, 34, 35, 36, 39, 41, 42, 47, 51, 53, 54, 57, 59, 64, 69, 72, 74, 75, 76, 79, 80, 82, 88, 97, 105, 112, 118, 119, 120, 122, 123, 125, 129, 131, 133, 135, 136, 139, 141, 145, 146, 147, 150, 154, 157.

అమెరికా ఫిడియాలిటీ (కమ్యూనికేషన్స్)

ఎలిమెంటరీ గ్రేడు

మొదటి తరగతి.

370, 89, 1722, 901, 4481, 83.

రెండవ తరగతి

72, 80, 81, 84, 85, 87, 90, 141, 172, 173, 174, 175, 177, 180, 181, 183, 188, 190, 191, 194, 197, 204, 277, 369, 371, 424, 426, 445, 473, 474, 476, 477, 479, 556, 557, 562, 563, 564, 592, 614, 669, 670, 698, 701, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 731, 878, 881, 884, 889, 890, 891, 894, 897, 900, 902, 903, 905, 984, 985, 986, 987, 988, 1055, 1069, 1125, 1126, 1127, 1129, 1131, 1214, 1292, 1310, 1314, 1322, 1365, 1370, 1391, 1395, 1397, 1411, 1414, 1415, 1418, 1535, 1536, 1537, 1538, 1551, 1553, 1593, 1598, 1605, 1606, 1675, 1678, 1682, 1710, 1715, 1718, 1720, 1724, 1726, 1727, 1819, 2028, 2030, 2031, 2033, 2034, 3505, 3723, 4479, 4480, 4482, 4483, 4484, 4510.

హైజన్ (అగ్రికల్చరల్స్)

ఎలిమెంటరీ గ్రేడు

మొదటి తరగతి

4680, 733, 384, 927, 368, 928.

రెండవ తరగతి.

89, 141, 160, 161, 204, 371, 383, 422, 423, 429, 430, 564, 624, 625, 631, 633, 651, 677, 684, 685, 687, 688, 689, 709, 725, 901, 902, 903, 904, 920, 921, 929, 934, 986, 987, 988, 1129, 1130, 1139, 1142, 1222, 1340, 1364, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1395, 1399, 1413, 1414, 1415, 1416, 1418, 1429, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1439, 1527, 1553, 1554, 1557, 1558, 1685, 1710, 1994, 1995, 3722, 3723, 4483, 4484, 4485, 4510, 5000, 5001.

జె. జె. వై. ద్వై. భాగ్యం చూరక సంఘము.

బొంబాయి జూలై 28:—వైస్ విజయవంశవంశము వారివారి కృతాంతము, హాయింట్లలకు ఉపచారకముల కొరకు దగ్గరలకు సంపుటించి రిపోర్టు, కి భాగ తియ, 6 హాయింట్లలకు ప్రకృతి, 4 పాగనీ ప్రీతి, ఉపచారకా కథకులనేకమును మండిరనియు తెలుపుచున్నది.

మన శాస్త్రపరిక్షణ కృతాంతము.

బొంబాయి జూలై 28:—దెయిలీ పోస్టు పత్రిక యిట్లు ప్రాసరి. దేరాదునలో సామ్రాజ్యకావన పరిశోధకసానమునకు కళాశాలలోను జరిగిన పరీక్షలో సి. అబ్దుల్ జాఫ్ఫారుగారు చాల మెచ్చు కృతాంతము. ఈయన రెండు సంవత్సరముల క్రితము బొంబాయి ప్రధానకళాశాలలో వి. యస్. పట్టమును పడసిరి. ఆ గృహవా కళాయందు ప్రవేశకరగతిలోను ఉత్తీర్ణులై రాష్ట్రీయ కళాయందు పనిచేయుటకు కావనీమయకళాభ్యుదయకు పొందుటకు మైసూరు దొరతనము వారు ఈ యననపంపి నెట ముఖ్యురూపాయలు విద్యావేతనము నిచ్చిరి. కడపటి పరిక్షణలో కొవిదుత్వమున సుప్రసాదమును పడసి గౌరవముతో నీయన కృతాంతము కృతకాంతమునందు ఉత్తమదగు విద్యార్థికి జరుగదగిన గౌరవోద్యమములకు స్వల్పజీతపతకములను కాన శాస్త్రపజ్ఞామునకు ఒకగవకు కడపట్టణము పతకమును యాయనకు యాచబడింది. సెట్టి యోగ్యుడగు విద్యార్థిని ఎన్ని పంపినందుకు కళాశాలాధికారు మైసూరు దొరతనమువారిని కొనియాడిరి.

లండను నానాకాంతము.

లండను జూలై 28:—యూక్ల కైసర మతాధిపతిగారు ఆంగ్లసాహిత్యముననుచి పెద్దస్వామము పత్రికలలో ప్రకటించిరి. దానిభావము “యద్ధమకొర కెరురు చూచుచుంటుండగల కష్టములను గ్రహించుట యసాధ్యము. వాదీదేశముకొర కనేకత్యాగములను చేసిరి. అయినవారు సంపూర్ణమును సత్సాహమునే కలిగియున్నారు. కాశిగారును ముందుగల సెత్తికేయము తిరుగుచున్నట్లులలోని వారు గూడ చాల సాహసముతో పనిచేయుచున్నారు. యద్ధమువలన నొకాదేశమువారికిని శత్రునాకలు ప్రాంతమును గుహనిలోని వారిని సహచర్యము చేచ్చిరి. సర్వసిద్ధముగానన్న నొకాదేశముననుచి ఆంగ్లతకు డబ్బామునందక మాడుగాని ముఖ్యమయము వారిలోగల సహచర్యమే నుగుచున్నది. ఒకరినొకరు విమర్శించుట గాని ద్వేషించుటగాని ఎన్నడను విచారతము. వైఖలకును వైఖిగోగ్గమును గూడ ఎద్దిరలు జెల్లిగారియొద్దక ముగ్ధునరాగమును గౌరవమును గలదు

SOUTH INDIA.

The Servants' Register Scheme.

Ootacamund, July 28

The Ootacamund Police, as a result of the energy of Mr. E. B. Lovelock, have made a great success of the servants registration scheme, and over 3,000 servants' character-books have been issued at a nominal cost. The advantages of the scheme are, that there is a reliable record of each servant's previous employment and of his character, and undesirable domestic servants can no longer present forged or hired chits. This scheme is likely to be copied by other stations.

H. E. the Governor at Nandyal.

NANDYAL, July 28

After staying overnight at Panyam H. E. Lord Pentland continued his tour to Nandyal, where he received and replied to addresses from the Nandyal Municipal Council and the Peoples Association. He afterwards drove round the town.

The Work of the Salvation Army.

Commissioner and Mrs. Booth Tucker's Lectures

COONOR, July 29

Commissioner and Mrs. Booth Tucker held a successful meeting last night at the Gymnasium, Wellington, when despite the adverse weather conditions, there was a large and representative gathering present. Commissioner Booth Tucker made an interesting speech of their work specially in reference to the rescue of criminals and their settlement work in Ceylon and North India. Incidentally he mentioned that at the Salvation Army's Home for Prisoners in Ludhiana at present, the inmates were engaged in making shirts and rolling tobacco into cigarettes for soldier at the front. The speaker referred to the Salvation Army's Silk Weaving institution at Bangalore and was of opinion that the Nigiris afforded ample scope for starting a similar institution. In winding up he paid an eloquent tribute of gratitude to Her Excellency the late Lady Hardinge mentioning in feeling terms her interest in the work of the Salvation Army. As an instance she pointed out that during her visit to Mysore she inspected their silk weaving institution at Bangalore. The Commissioner remarked that H. E. the Viceroy too was equally interested in their work. The Salvation Army was proud to state that they had Their Majesties the King and Queen as their Patrons. The Lectures throughout, were illustrated with clear cinematograph views.

A Case in the Mysore Chief Court.

BANGALORE, July 28.

At the Mysore Chief Court the Chief Judge delivered Judgment in an appeal of Usman Khan who was convicted by the Special Magistrate of Kolar Gold Fields under Section 411 Indian Penal Code, being in possession of stolen sponge gold and sentenced to one year's rigorous imprisonment. The Chief Judge held that the evidence was insufficient to support the conviction and returned the records to the Divisional Bench, releasing the appellant on bail of his own recognizance of Rs. 100.

MYSORE.

Mr. K. Bhaskarasastri Discharged

BANGALORE, July 28.

Mr. K. Bhaskara Sastri, Sanskrit Professor of the United Theological College, whose arrest on the 28th June caused a sensation in the city on an allegation of removing the property belonging to Mr. S. Subba Rao of Basavanagudi with whom Mr. Sastri lived, has been discharged by the City Magistrate. Mr. Sastri is a well-known author and a scholar and highly connected.

Selection of Judges to Mysore

Chief Court.

BANGALORE, July 28.

With reference to the Judicial Conference's recommendation that one of the three Judges of the Mysore Chief Court be selected from the local Bar the Government consider it undesirable to make any such hard and fast rule.

A Successful Forest Student.

BANGALORE, July 28.

The "Daily Post" announces the success with distinction of Mr. C. Abdul Jubbar in the recent examinations of the Imperial Forest Research Institute and College at Dehra Dun. Mr. Abdul Jubbar took his B. S. Degree two years ago from the Bangalore Central College with coveted first class in English language branch, and was deputed by the Mysore Government for training in Forestry for the Provincial service on a stipend of Rs. 100. He passed with honours the final examination standing first in order of merit. He is recipient of the honours gold Medal and silver medal for the best student in Bombay and Hill Memorial prize for proficiency in sylviculture. The College authorities have congratulated the Mysore durbar on the selection of their nominees.

HYDERABAD.

The Nizam's Generosity.

An Editor Pensioned.

LAHORE, July 28.

H. H. the Nizam of Hyderabad has granted a liberal pension of Rs. 225 per mensem to Munshi Mabbubulam. Editor of "Faisa Akhbar," a local Urdu daily.

The Bombay Governor Leaves Hyderabad.

SECUNDERABAD, July 29

Their Excellencies visited the Colconda Forts and attended sports yesterday, and left by a special at 10 P.M. last evening for Poona.

THE GREAT WAR.

Bombardment of Arras.

ARCHBISHOP OF YORK'S TRIBUTE TO GRAND FLEET.

Magnificent Russian Resistance.

FIERCE BATTLE ON CARSO PLATEAU.

[Reuter's Agency]

CREAT BRITAIN

The British Grand Fleet

The Archbishop of York's Visit.

LONDON, July 28. The Archbishop of York has published a two column article describing his visit to the Grand Fleet. He says: "It is impossible to realise the strains of waiting for the day and the sacrifices the men are making for the country, but despite everything they are full of cheerfulness." He pays a tribute to the bravery of the trawler men who are patrolling and mine-sweeping, and says that the war has brought the Navy and the fleet of coasters and trawlers into contact. "An outsider cannot fail to be impressed by the all-pervading sense of readiness of the Fleet, but the deepest and most moving impression is the splendid spirit of comradeship and unity." The Archbishop states that he "never heard a word of criticism or felt the slightest breath of jealousy. Officers and all men are full of admiration and affection for Admiral Jellicoe and have confidence in him."

Imperial Chain of Wireless Stations.

Great Britain's Short-sighted Policy.

LAHORE, July 28. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday: "Mr. Godfrey Isaacs said at the Marconi Company's Annual Meeting that its application to the Government in April, 1910, for the privilege of erecting an Imperial chain of wireless stations, which was rejected, inspired Germany to construct a similar chain costing £2,000,000. At 5 in the afternoon of the 4th August 1914, German stations informed merchantmen that war was declared upon England and that they should make as quickly as possible for a neutral port. The saving of one ship of the 'Vaterland' class paid the whole cost of the wireless stations."

FRANCE.

A French Bulletin.

PARIS, July 28. There was a very lively struggle northward of Souchez the Germans making three violent attacks at different points but being thrown back by vigorous counter attacks the communiqué adds that an attempt of a German movement in Argonne was checked by rifle fire.

RUSSIA.

Fierce Fighting Going on.

Russian Counter-Attacks.

LONDON, July 28. PEIROGRAD.—A communiqué records increasing violence of the battle on the Narew front on Sunday and Monday, the fighting extending to the vicinity of the Novo Georgievsk fortress. Vigorous Russian counter-attacks contained the enemy's attacks left of Narew, and many villages and woods constantly changed hands.

Fighting has been very fierce in the forest east of the Rozhan fortress. The Russians on both banks of the Narew have successfully attacked and great reserves have been brought up above Serotsk, north of Warsaw, forcing some of the enemy to retire in disorder and taking seven hundred prisoners and a number of maxims. Armoured motor-cars contributed to the repulse of the enemy counter-attacks.

There is a lull between the Vistula and Vepz rivers, but east of the Vepz to the Bug the Germans attacked in great force and took some Russian redoubts. A counter attack expelled them.

The enemy south west of Kovno have been driven across the river.

The Russian Resistance.

Unqualified Admiration of Allies.

ALLAHABAD July 28

A "Pioneer" special cable says—The Russian resistance to the most powerful attack of the whole war has evoked the unqualified admiration of the Allies. They have prolonged the operations so that the real battle of Warsaw has scarcely begun, and have compelled the Germans to employ men and guns largely exceeding their calculations. The Germans in several sectors are believed to have been reduced to inaction by the entire lack of reserves.

A German Position Precarious.

LAHORE, July 28.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday: "Apparently the German artillery has not crossed the Narew, and the force on the left bank is in a precarious position."

A Berlin Communique

Magnificence of Russian Resistance Evidenced

LONDON, July 27. AMSTERDAM.—That the Russians are fighting magnificently is evidenced by to-night's Berlin communiqué, the whole tone of which is that the situation is unchanged. It admits a great Russian simultaneous attack on the Narew front, though it minimises the results of the attack. The communiqué says that there is nothing doing before Warsaw, Novo Georgievsk and Ivangorod. The position of General Mackensen is unchanged. The Germans claim to have made some thousands of prisoners on the Narew, southward of Cholm, but the very nature of the fighting casts very grave doubts on such claims.

ITALY.

An Italian Communique.

LONDON, July 28. ROME.—The Communique says:—The battle on the Carso plateau continued very fiercely on July 26th. The Italians advanced on the entire front. The left wing captured a strong position on Mount San Michele dominating most of the plateau, but it was instantly made a target for a cross fire from many batteries and obliged to retire a little beneath the crest, where it holds ground. The centre progressed towards the Hill San Martino, bayonetting the enemy out of his covering trenches and redoubts. The right wing towards nightfall carried out a brilliant action with the object of straightening the line, and captured Mount Seibus driving out, inch by inch the strongly entrenched enemy, and capturing three thousand two hundred prisoners, including a Lieutenant-Colonel and forty-one other Officers, five maxims, two trench-mortars and numerous rifles and munitions.

AFRICA.

The Kaiser's Promise.

ALLAHABAD, July 28.

A "Pioneer" special cablegram says:—General Botha told a Cape Town Deputation that Maritz, on the outbreak of hostilities, asked the Germans to provide him with munitions and enquired how far the independence of the New Republic was guaranteed. The Kaiser's reply was: "I shall not only acknowledge the independence of South Africa, but even guarantee it, provided a rebellion starts immediately." General Botha also announced that maps had been discovered drawn on the assumption of peace concluded at Rome in 1916. Africa below the Equator was marked "Greater Germany," except a minute fragment labelled "Boer Reserve."

GERMANY.

German Machine Guns.

An Estimate.

LAHORE, July 28. The "Daily Express" Paris correspondent mentions an estimate that the German machine guns on the western front number 95,000 ("C. and M. Gazette's" special cable)

UNITED STATES.

An American Note.

LONDON, July 28.

A New York message to the "Times" says that a Note has been sent to Great Britain insisting that the rights of American citizens under international law shall not be restricted by British Orders-in-Council.

Britain's Reply to the American Note.

LONDON, July 28.

WASHINGTON.—Britain's reply to the American note of March 30 regarding the British blockade has been received. It holds that the British orders in Council are within international law though they may involve a new application of the principle and argues that it is proper to await a judicial interpretation. Officials here say that the note is most courteous and cites decisions of the United States Supreme Court during the civil war as justifying Britain's course.

American Cotton Sales.

A Tennessee Congressman's Statement.

LONDON, July 28.

Mr. Sims, Congressman of Tennessee, has issued a statement showing that Germany and Austria have more nearly obtained the normal supply of American cotton since the outbreak of the war than France and Russia, while Scandinavian countries and the Netherlands have enormously increased their importations. Mr. Sims concludes that it is evident that the British Order in Council is not responsible for the slump in the cotton sales.

TELEGRAMS.

Sinking of the "Leelanaw."

American Press Condemnation.

LONDON, July 28. The "New York World" says:—"The sinking of the American steamer 'Leelanaw' was unnecessary and lawless." The paper considers the act far more sinister than the unfriendly tone of the German Press.

INDIAN TELEGRAMS.

[ASSOCIATED PRESS AGENCY].

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

The German Offensive.

SIMLA, July 28.

The following telegram dated the 27th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—"In the Austro-German offensive the chief movement is now on the north where the Germans appear to be circling round towards Kovno and perhaps Vilna. A Russian communiqué of the 26th instant says the enemy's offensive from Lukum towards Cholm on the Baltic 20 miles west of Riga was repulsed with the assistance of guns of Russian ships; but further south, from Shavli, the enemy approached Ponevich on the Keidany front on the road to Kovno, and the Germans say General Bulow reached the district of Poswol and Ponevich about 40 miles slightly north east and south east of Shavli."

The Narew Front.

Regarding the Narew front a Russian communiqué says:—"The enemy continue their unsuccessful attack on the Russian positions on Pista river west of the Narew. South of Rozhan, the Russians have thrown back near the mouth of the Oje the Germans who had crossed the Narew south east of Pultusk. The enemy's attacks on River Pruth were repulsed, and the enemy have had small engagements with the advanced defences of Novo Georgievsk. A German communiqué mentions the forcing the Narew above Ostroienka, and says that below Ostroienka the Germans slowly are pushing the Russians back towards the Bug. Neither side mentions any important movement west of the Vistula except an attack on the advanced works of Ivangorod but between Vepz and Bug the battle continues with great intensity. According to a Russian communiqué of the 25th instant the enemy attacked along the whole front, and north of Grubechoff especially the enemy delivered a very energetic attack with strong forces. Nevertheless the Russians repulsed almost all attacks and successfully counter-attacked. Except a few villages which changed hands there is no change, the Russians say, on this front. A German communiqué says on the north line Viz. Vaislawie Grobeszow the Germans have pushed the enemy further back, otherwise the situation west of the Vistula and of general Mackensen's armies is unchanged. In the west nothing important has occurred."

Progress in Isonzo.

The Italians claim appreciable progress on the Lower Isonzo. The fighting everywhere is characterised by the greatest desperation. An Austrian report says the Italians attacked day and night on the whole front with uninterrupted stubbornness but obtained only temporary local successes.

A War Correspondent's Account.

Sir Ashmead Bartlett writing from the Dardanelles says:—"In front of Achi Baba the situation is exactly the same as before Ypres on Souchez, and victories cannot be won in a day there any more than in France. Sections of the enemy's line must first be pounded to pulp, then stormed, and finally held against counter-attacks. The Turk has a partiality for night fighting when his inferiority in artillery is not apparent."

The Simla Municipal Report.

SIMLA, July 28.

The Simla Municipal Report for the past year to-day issued shows total receipts of 12 lakhs and expenditure of eight lakhs. The most notable event of the year has been the success achieved by the Hydro-Electric Installation which is working most satisfactorily, the whole of the available current being now profitably employed and extensions under contemplation, while the boom to the station of good lighting is a very considerable one. Electricity has also replaced steam for much of the pumping of the water supply.

CALCUTTA.

An Application by a Plaintiff Proceeding to the Front.

CALCUTTA, July 28.

Another application was made to-day at the High Court before Mr. Justice Imam on behalf of a plaintiff, who is going to the front. This is an application made on behalf of Lieutenant Sen Gupta, I. M. S. under orders to join in Bombay on the 3rd August to proceed to the front, for an order that a suit instituted by him against Mr. A. P. Stockwell, Manager of the Remington Type Writer Company to recover Rs. 35,000 as damages, be heard before the plaintiff left India. The ground on which this application was made that if the plaintiff was killed while on active service, the suit would abate. The Plaintiff's case was that while he was travelling in a taxicab it collided with a car belonging to the defendant, being driven by his wife, which prevented plaintiff leaving India in January for the front. The Plaintiff will be examined "De bene esse" on Friday next. The suit will be heard within a month.

A Condolence Meeting.

CALCUTTA, July 28.

At a Meeting of the Calcutta Corporation several Commissioners referring to the loss sustained by Dr. Banks a member of the Corporation, by the death of his eldest son Lieutenant C. H. D. Banks, who died from a wound received in Belgium at the beginning of the war, tendered their sincere sympathy and condolences to the bereaved father.

TELEGRAMS.

Liquidation of the Northern Circars Life Assurance Company.

CALCUTTA, July 28.

To-day before Mr. Justice Chaudhuri an application was made on behalf of Mr. Palmer, liquidator, appointed by the Northern Circars Life Assurance Company, in liquidation, for an order to restrain the suits which had been brought against the Company in the Small Cause Court. It was stated that the Company went into voluntary liquidation on the 19th July last, the liabilities amounting to Rs. 20,00,000 and assets Rs. 2,25,000. The suits filed in the Small Cause Court against the Company were for small sums. His Lordship granted the application.

The Decentralisation Bill.

Mr. Beatson-Bell's Visit to Calcutta.

CALCUTTA, July 28.

The Hon'ble Mr. Beatson Bell arrived in Calcutta from Dacca this morning. The principal cause of his visit is the forthcoming sitting of the Select Committee on the Decentralisation Bill, the membership of which has been increased by the addition of the Hon'ble Mr. Lang and the Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee. Mr. Beatson Bell will be in Calcutta during the next two weeks.

Tibetans Training To Become Modern Soldiers.

CALCUTTA, July 28.

A Kalimpong message says that the Chinese and Tibetans are preparing for the future. Forts are being built, and Tibetan Mongolian and Japanese instructors are training Tibetan soldiers in Muscatry.

Dum Dum Factory in Full Swing.

CALCUTTA, July 28.

One of the results of the recently formed Munitions Department is that the output of the Dum Dum factory has been very largely increased. The staff are now practically working night and day, and are daily turning out a very large number of shell cases. In addition last week an order was received from the Government of India for a large quantity of bullets. Bullets will be ready before the end of the week.

PUNJAB.

The Case against a Municipal Secretary. Conviction and Sentence.

LAHORE, July 28.

In the Chief Court to-day Mr. Justice Rattrigan and a Jury heard the arguments on behalf of the prosecution and defence in the case, under Section 408 Indian Penal Code, against Johnson, formerly Municipal Secretary, Gujranwala. His Lordship charged the Jury, explaining the law of embezzlement. The Jury then unanimously brought in a verdict of guilty. His Lordship accepted the verdict and sentenced the accused to eight months' rigorous imprisonment.

The Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, July 28.

At the hearing of the Lahore conspiracy case to-day the Government Advocate continued his reply to the defence Counsel, noticing the evidence against each accused, criticising his defence, and trying to meet the arguments of the defence Counsel. Mr. Petman has now finished examination of the cases of all the accused, excepting ten, whose cases he will argue to-morrow.

Judgment in the Kot Bahadur Dacoity Case.

LAHORE, July 28.

Judgment in the Kot Bahadur Dacoity case was delivered by Mr. Douglas, I. C. S., the Special Magistrate of charge, on the 24th instant. There were 38 accused originally concerned in the case of whom 13 were discharged in "binnis" in consequence of "solie prosequere" being entered by the Public Prosecutor. Of the remaining 25, seven were acquitted, 17 convicted, and one continues at large. The sentences were as follows:—To seven years rigorous imprisonment three accused, and to five years rigorous imprisonment 14 accused. The facts of the dacoity were most particularly remarkable. On the 1st March about 10 A.M. the accused about 100 to 125 persons, belonging apparently to Kot Bahadur itself or the adjoining Manzars of Chokan, Jampur and Kashidpur appeared before the village and announced their intention to loot. A deputation which went out to conciliate the mob met with no success. In fact the raiders set upon them, and inflicted more or less serious injuries upon some of their number. After this the dacoits, arrogantly claiming to be German army specially licensed to loot, proceeded systematically to ransack every Hindu house in the place. These number 15 or 16, the Mussalmins being let alone.

The 'Deepak' Suspends Publication.

LAHORE, July 28.

'Deepak,' a daily vernacular newspaper owned by Sarla Devi Choudhuran has suspended publication owing to the losses sustained and the difficulty of getting competent editors.

The Hoshiapur Murder Case.

LAHORE, July 28.

The special Commissioners wrote in the concluding portion of the judgment as follows:—In our opinion the fact of accused Banta Singh and Buta Singh has been established, and the murder of Chanda Singh Zaidar in the presence of his wife and son was a most deliberate and brutal crime. We accordingly convict each of the accused, Banta Singh and Buta Singh of the offence under Section 302 of the Indian Penal Code and hereby sentenced each of them to be hanged by the neck till he be dead. We further direct (under Section 62 Indian Penal Code) that property moveable and immovable of each accused, to the extent to which it may be liable to confiscation, be forfeited to Government. We order that Hira Singh, the approver be discharged.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

A Second Charge Against Sub-Judge Govind Balwant Laghate.

POONA, July 28.

Sub-Judge Govind Balwant Laghate, against whom the second charge of receiving as bribe two hundries for Rs. 55 and Rs. 50 was brought was concluded at Ahmednagar yesterday. In his statement to the Court he said that Narayandas Kanatalal's evidence was false. His accounts were fabricated and he was playing into the hands of the Police. His (accused's) prosecution he attributed to a certain expression which he should not have used to his superior Mr. Madgaonkar, the District Judge in respect of certain inspection notes. Narayandas had not visited him at Nasik, nor given him a new horse for his old one. The two hundries he had received from Mr. Deshpande, a pleader of Ahmednagar, and he had given him cash in full for them. He could not say why he had invited Narayandas' brother Champalal to Poona. He had offered to explain the allegation to the Government, but had been told that the matter was already before a Judicial Tribunal.

The Bombay Port Trust Budget.

BOMBAY, July 28.

The Trustees of the Port Trust Bombay, at their meeting yesterday, considered the chief accountant's statement of receipts and expenditure for the year ending the 31st March 1915. The budget estimates for the year under review, provided for a deficit of Rs. 13.03 lakhs, and in spite of the dislocation of the trade caused by the war, the actual deficit was only Rs. 16.22 lakhs of Rs. 3.14 lakhs in excess of the estimates. The receipts do not include the revenue in war account. The outstanding at the close of the year amounted to approximately Rs. 2 lakhs. The deficit will be met from the revenue reserve fund specially accumulated to meet the temporary deficits anticipated for the first years after the new dock and the Port Trust Railway become available for traffic. The Fund with the addition of the revenue surplus for the year 1913-14 amounts to Rs. 105.58 lakhs, and after deducting a deficit of Rs. 16.22 lakhs above referred to, and withdrawing Rs. 270 lakhs to meet expenditure incurred on special works in connection with the temporary cotton depot at Mazagon, and the relaying of sidings inside the Princess and Victoria Docks, the balance of the revenue reserve fund will amount to Rs. 86.55 lakhs.

J. J. Nursing Association Indian Women Joining.

BOMBAY, July 29.

The Annual Report of the Bombay J. J. Hospital Nursing Association shows that many Indian Nurses are applying for employment and that there are now under training eight Hindus, six Indian Christians and three Parsis and four Bene Touraels.

Arts Colleges in Bombay Presidency.

BOMBAY, July 29.

The Senate of the Bombay University will meet on the 6th August to consider the question whether the colleges teaching for higher University degrees should be concentrated at Ahmedabad, Bombay and Poona, or diffused all over the Province. Determination of this question will form a landmark in the history of the Bombay University, deeply affecting its future policy so far as collegiate education is concerned.

EAST BENGAL.

Mr. Jamal Contributes Rs. 5000. To the Famine Fund.

CHITTAGONG, July 28.

To-day Mr. Abdul Aziz the local representative of Mr. A. K. Jamal C. I. E., of Rangoon handed over a cheque of Rs. 5000 through Mr. Percival a Vakil of Chittagong to the Divisional Commissioner for distribution in famine areas of eastern Bengal.

Trial of the 13th Case by the Barisal Special Tribunal.

CALCUTTA, July 28.

The Barisal Special Tribunal is engaged in hearing the 13th case of dacoity, in which one Afil and five other Mahomedans are charged with dacoity and murder. This is a most brutal case, in which the accused are alleged to have ruthlessly burnt to death four members of a family. The prosecution story was that on the 12th April last there a dacoity in the house of Kalu Howlader of the Village of Kaikhali, Police Station Bhandaria, attended with house burning in the course of which 4 female members were burnt, to death and Kalu was seriously burnt. Kalu was sleeping in his tin house with the other members of his family in separate rooms. At about midnight about 30 dacoits entered Kalu's house, carrying torches, hurricane lanterns, lejas, sarkis, ramdacs and Gulabash. Kalu and his son Gani awoke and arming themselves with two lejas opposed the entrance of the dacoits to their house. Failing to enter the house the dacoits collected a large heap of "hogla" (a kind of grass) leaves round the house, and set fire to them. Soon the house was on fire and this made Kalu desperate. He and his son tried to save themselves and the other members of the family from immediate death, but as Kalu came out he was pursued by the dacoits. Kalu fell into a tank, whence he was dragged out and brought to the courtyard. In the meantime the villagers arrived in large numbers and the dacoits decamped. The female members of the house four in number had no time to leave the house, and they were all burnt to death. Kalu got time enough only to rescue his son's wife from the burning house, but he could not save his wife and his three daughters aged 8, 7 and 1 respectively. When the fire was extinguished the charred bodies of these women were found. The dacoits succeeded in taking a very small amount of money and ornaments from the houses of Kalu's nephew, his brother and other villagers. Two of the accused Nababali and Dhatai are ill in jail and they are represented by their pleaders. The first witness examined is Kalu the complainant. While describing his pathetic story he burst into tears at intervals. The examination of this witness took the whole day.

TELEGRAMS.

Famine in Assam and East Bengal.

The Council Member's Speech.

CALCUTTA, July 28.

The Hon'ble Mr. Beatson Bell in the course of a statement regarding distress in Eastern Bengal, made at the Legislative Council Meeting at Dacca on Monday said I have recently toured in the five sub-divisions of Tipperah and Noakhali. I have made a point of visiting tracts where the situation is said to be the worst. Every where I have gone into the villages and conversed with the people in their homes. The outturn of jute in 1914 was 59,62,950 maunds. Owing to the war the cultivators lost at moderate estimate four rupees on every maund of jute. In other words cash which was lost to these two districts was less than what the cultivators expected Rs. 238,50,800. This is the root of the cause of the distress and it is common to jute producing districts. Three special causes have however been in operation in Tipperah and Noakhali which have rendered their condition worse. Winter rice crop suffered much from a disease known as 'Utra'. In the second place the districts contain unusually large number of landless labourers, who in ordinary years earn good wages by working in jute and rice fields of raiyats. This year many have been thrown out of work. In the third place there have been serious floods in portions of the two districts. Regarding price of foodstuffs, it is satisfactory to note that the situation has not been serious, the average being Rs. 5.10 in April, May and June, 1915 against Rs. 5.8 in 1914, and Rs. 4.10 in 1913. There have been plentiful imports of Burma rice which have been selling at about 4-8 or even less per maund. The new species is now in the market at about 5-2 per maund. It has been suggested that the poorer classes of Bhadrachal have suffered specially and therefore require special relief. From the figures just given it seems that this apprehension is not serious. Apart from sugar and salt which owing to the war, have risen, there has been no material rise in the cost of living in Noakhali and Tipperah. On the contrary fall in the wages consequent on the reduced demand for labour, was intended to reduce the cost of living in the case of those with small fixed incomes. The condition of the poorer Bhadrachal has not been overlooked either by the Government or by non-official workers, but undoubtedly the chief sufferers have been cultivators, labouring classes and aged and crippled beggars. The second point is death rate. If many sensational accounts of death from starvation have appeared in the press, we can only say that we have investigated every case carefully and in no case are we satisfied that death has been due to this cause. It is indeed most unlikely in view of the systematic efforts of official and non-official workers in all parts of the districts that any one should die of hunger. The actual deaths from all causes have shown no rise. As regards the physical state of the country and standing crops it may be said at once that throughout the greater part of the two districts the state of standing crops, aus, jute and aman leaves nothing to be desired. Aus and jute are now being harvested. While this satisfactory state of affairs exists throughout the greater part of the area there are certain tracts where things are very different. The year has been marked by early and violent floods. I have visited a great many of the flooded villages and can vouch for the fact that in considerable areas aman crop which is the crop which these villages mainly rely upon has been destroyed beyond redemption. The estimated area of serious flooding is 150 square miles in Tipperah and 30 square miles in Noakhali. Regarding the remedial measures as the conditions are totally different from those contemplated by the Famine Code, and as the distress is purely temporary and will disappear when the standing autumn crops are reaped we decided that we would not be justified in making any formal declaration of famine and in adopting the elaborate procedure of the Famine Code. Measures adopted were threefold and the Code which we advised the workers official and non-official, to follow was a Code of common sense. In the first place, the District Board have undertaken the special works without intervention of contractors such as removing jungle from tanks and in Noakhali about 1000 tanks have been cleaned of weeds the cost being debited to the money which the District Board had wisely set aside for the improvement of water supply. The workers are usually paid four annas per day. Up to date Tipperah has employed 34,240 workers at an expenditure of Rs. 12,500 and Noakhali 64,737 workers at an expenditure of Rs. 12,138. The second remedial measure has been the distributions of gratuitous relief generally as doles of rice to those physically unable to work. The budget allotment of Rs. 50,000 for gratuitous relief enabled us not only to meet to full the demands of the local officers but even to given them rather more than they asked for. Up to date we have actually allotted Rs. 30,000 for gratuitous relief in Tipperah and Noakhali. There have also been considerable donations from private sources. In many cases the contributions from private sources have been mingled in the common fund administered by private workers. The latest figures for gratuitous relief show that in Tipperah Rs. 6000 were distributed to 11,000 persons. Noakhali Rs. 18,492 distributed to 55,129 persons. In this, of course, is not included all quiet charity which is not brought to the notice of any recognised Committee of non-officials. I take this opportunity of thanking the honorary workers for all they have done. The last and largest remedial measures have been the distribution of agricultural loans. We have been able to place a total sum of Rs. 300,000 at the disposal of the Commissioner of Chittagong, and still some money is in hand in case further loans are required. So far, we have not found it necessary to apply to the Government of India for an additional allotment of loans. The sum actually distributed is Rs. 1,11,395. In conclusion, Mr. Beatson Bell said—When we issued a communique on the 22nd June we were able to announce a grant of one lakh for loans and Rs. 10,000 for gratuitous relief. From to-day's statement the house will see that as the situation has developed and as funds become available, we have been able to increase each of these grants to three times the original amount.

జూబులు

I

అంధ్రజాతీయ కళాశాలకు రేపడుదానములు.

అయ్యో, బందరుపురమునన్న అంధ్రజాతీయ కళాశాలకు యశస్వల లక్షకర్తవ్యముల సాహాయము జేయవచ్చును. కొంతలు ధన సాహాయము జేయమనిడిరి. మఱికొంతలు మాటువిధమున యాదరించుచుండిరి. కేడోకభమున సాయము మా కళాశాల పొందినది. కృష్ణమండలములో కొనికి గ్రామములో నున్న యిలమంచలి స్వామివారాయనగారు మా కళాశాల యందు తమకన్న యభిమానము చే నూరురూపాయల కిచ్చుచు కల రెండు కృష్ణధములను వ్యవసాయ శాఖకుగాను నచితముగ నిచ్చిరి.

గుడివాడలోనున్న మ-రా-రా-శ్రీ గురువారి రామ చంద్రరావు కంఠముగారు, కళాశాలకు చెందిన విద్యార్థి భవనములోని బాటగడగాను యొకగోపుర ధర్మముగానిచ్చిరి.

వీరుపురుషేశ్వర ధర్మమున సోదరులకమునా నెల్ల దించుచు వీరికక్షేణంబందము లెంచుచున్నాము.

నా మాంధ్రసోదరులందఱున యిట్లే తగు సాయ మొనర్చి మాతృదేశభిక్షికి మాలవీజంబందగు అంధ్రజాతీయ కళాశాలకు కృత్రిమోకి చెల్లు గాక యని నమ్ముచున్నాడను.

బాతాగ్రంథ నమోహం,

విద్యార్థి అంధ్రజాతీయ కళాశాల.

II

పుటము.

అయ్యో, ఇదిజాతీయ రుబ్బడకృషిని గుఱించి కొలదిగా వ్రాసి నాను. కానిఅందు వ్రాయుచుండినదిగానాకు జబాబునొసంగ బూరినవారు లేకున్నందున విచారించుచున్నాను ఇచ్చియు ఘటమును గూర్చి వ్రాసినారు. తెలిసినవారు జబాబుసంగ జేయుచున్నాను. ఘటమున సంభవించినందున దీనినే గరగ వుండ యుండును. ఇదిశబ్దాలమున కంతటికి నాకరము గాక కడివాడ్యమున కర్పణగాక సభలలో వ్రాయుకముగా సభ్యులచేత అందఱు నెఱుంగుచును. దీనినిగూర్చి చదివేకర్త రభరతాదులందు మున్నగుగూర్త వివరణమున గొంతచదివి యున్నాను. కానిఅందు నా బాధగాక బరిశోధించినగాని దీనినే వినించున చెప్పిం వలసినదను. ఈవాద్యమునందు చేయవలసిన దాక్షిణ్యములలో నా భుజికంపె నెక్కుడు నుండికలను. ఈకంపె దాక్షిణ్యముల కనువునానించినందు ఉత్తరహిందూస్థానీయులు నేలవానియు వాయించుటవాడుక మైయున్నది. తిదితర వాద్యములందు వలెనే యానాతివాద్య మునను భాషిభేదము వినిగనుచున్నది. దీనినిగూర్చి యెఱిగిన వారు బాధకాక్షరములొచ్చె? యెఱుఱుకము మాత్రము? వర్ణింపలే తెలుపుటకం వ్రాసించుచున్నాను. గోదావరీ మండలమున వ్రాక్షగానుంట్లు అంద్రంగికి వ్రాసిననుక. పత్రికలో వ్రాసిననుక! దుర్భాగ జగన్నాథశర్మ.

III

బోధు స్కూలు మార్పులగతి.

అయ్యో, మాకాకాడబోధులో బోధువారు మణిఅర్జునచేయుచున్న పీఠములు సరిగా అంజుటలేదు. కారణములు కను గొనువారు లేరు. బిల్లులు నలు అసిప్టెంటువారి ఆఫీసులో చేయబడుచున్నది. అందుకయి 4 దినములు నూపునై జరి గారు కూడ పనిచేయుచున్నాను. ఆఫీసులో ఆ బిల్లు ది ముద్రను ముద్రముక పనిచేయుచున్నది. బిల్లుల మాత్రము యథాప్రకారముగానే పంపుచున్నార. మే జీతములు జూలై లో అందినవి. జూను జీతములు ఆగష్టులో చేరనేమో తెలియదు. ఏప్రిలునుడియును కరవు బలైయును నున్నందున అన్నిడికార్డుమెంటులను అన్ని బోధులను కరవుబలైయు లిచ్చుచుండగా ప్రవాసతిరుగులు ప్రెసిడెంటుగారిలో భవనంతుగు మాబోధులో స్కూలుమార్పులకు మాత్రము కరవుబలైయు లియునాడడదు మిదిల కోవనియును. మాస్టరుల జేతనములు బహుస్వయము. కరవుబలైయు లేవు ఆగష్టిజీతమైన రెండుమాసము నెలలందు గొరిగెను. ఆగష్టరావుకువాయ్య. గ్రామములకంబంకి లోభన. దేశభిక్షికి మాఖ్యకారణముగా గోక్షేమసానియుజెప్పిన యెలిమెంటరీద్వయ బోధించు మాస్టరులకేమి డక రెండుచివర? సాపేక్ష కాంతించుగాక. వెద్ర యుద్యోగములన్నది యామాస్టరులపై 2నుగాక. పత్రికాధికులే కేవలములగుచు గాక. ఒకయువాధ్యాయుడు.

IV

రెడ్ల మహాజనసభ, నెల్లూరు.

అయ్యో, ఇదికరలో నెల్లూరిలో చెప్ప రాష్ట్రీయ మహాసభ (21 వ నుదరాస్ (పొలిటెసియల్ కాకఫరకన్) సమావేశమైకప్పును శ్రీయుత శేఖర లక్ష్మీకర్నారెడ్డిగారి పుత్ర సూర్యమంతు మేనెల 6 వ తేదీన మద్రాసులోనుండు బార్నిస్సు క కాటి రెడ్డిగారి ప్రోత్సాహమునల కొందరు రెడ్డివాయకులు చేరి, రెడ్ల సంఘస్థాపనకొరకు ఆహ్వానించినది అందరకు విదితమే! (అంధ్రవారపత్రిక మేనెల 10 వ తేదీ చూడవగు) అందులో మాఖ్యులగువారు. 1. కాటంరెడ్డి ఆదివారాజురెడ్డిగారు, 2. బెజవాడ కట్టాభిరామా రెడ్డిగారు, 3 శేఖర వేంకటరెడ్డి గారు, 4. కాకటూరు లింగారెడ్డిగారు, మరికొందరు ఆలో చించి సంఘసభ ఆరంభకమున కిక్కొంది, అట్టోబరులోజరుగు నటుల నిర్ణయించియుండిరి. అట్టోబరు దగ్గరవచ్చుచున్న న మావారు ఏ.కో తత్ ప్రయత్నములు జేయక యూరకయు న్నారు. ఇప్పటి వాగరిక ప్రయత్నమున ప్రతి సంఘము వాగున శభలుజేసి వారిలోమములు సవరించుకొనుచుండ, యా నెల్లూరి జిల్లాలో అనేక లక్షాధికారులను, విద్యారంతులనుండియు, విద్యార్థిగంధ మెరుంగని తమ సోదరులను మాఖ్యులగు నుంచి ఇట్లు ఉదాసీనలై యుండుట వ్యాధిమా? రెడ్డిరునగా, కాపు. కాపు అనగా కాపాడువాని గదా! ఇట్టి విరుదు మనకు కలిగియుండియు ఇతరుల నుపేక్షనీయుట భావ్యమా? పొట్టపూడి వట్టాభిరామారెడ్డి.

V

అమృతమయిన గజేత శాస్త్రజ్ఞులు.

అయ్యో, గుంటూరుజిల్లా వంకనోలు లో జిల్లాధికారులకు అమృతమయిన గజేత శాస్త్రజ్ఞులు అయిన మేడిచర్ల సుబ్బారావుగారు, యాయనతమ్ములు రామయ్యగారు అనువారు నిన్నటిగోపన యాగ్రామమునకు వచ్చిరి. తమ్ములు రామయ్యగారికి 20 నెలల వయస్సు కలదు. ఈవన గజేతశాస్త్రజ్ఞత్వ పలక, కాకితము సహాయములేకయి ఎంతవెద్ర మొలైయు లయునను, 5 నిమిష ములలోగా ఆహ్వానించి, నోటితో తప్పుకుండ చెప్పగలరు. ఒకటి మొదలు 52 అంకెలవరకు అందెంత మొలైయులైనను కూడిక లెక్కజేత గణకారము భాగహారము అనర్గళముగా చెప్పగలరు. ఒకసంఖ్యకు (స్వేచ్ఛ) ద్వగుణము, త్రిగుణము, చతుర్థగుణము మరిఎంతవరకు అయినను చెప్పగలరు. ఎంత చిక్కులెక్కలయినను నోటితో లెక్కజేసికొని చెప్పగలరు. ఒకకోవృత్తెద్ది దీకి నెన్ని అక్షరలు అని అడిగినమాది యిన్ని అక్షరలు చెప్పగలరు. 1916 నెల మార్చి 21 తేదీ యేవారము అని అడిగిన ఫలానివారము చెప్పగలరు. వీరు యాజుకర్తవహి యంతకుండా ప్లాం జేసుకొను ఈగ్రామమున నద్యోగములు జీడెదల మహాకావుకు చూచినారు; సత్కర్మకును తెలిచిచ్చినారు. వీరుబహులీదవ్రాహ్మణులు. ఇంతప్రజ్ఞ కలుగుటకు కారణము అడిగిన ఉపాసకగాని ఉపదేశముగాని లేదనిన్ని పూర్వపుణ్యనశమున లభించినదనిన్ని చెప్పినారు. ఈయనకు 8 నెలల వయస్సు మొదలు యిటువంటిప్రజ్ఞ కలదనిన్ని కొద్దికాల కాలమునుండి కొంచెముంచలమనస్సుగా నున్నదని చెప్పినారు పిచ్చివానివలె అగవము తనకు దానికముతో అగత్యము లేదని చెప్పినారు.

VI

సమస్త శూద్రవర్ణ శాఖామాత్రులకొక విన్నపము. సోదరలారా! మనశాఖ: యందు ప్రజ్వలకు పురమలసమగానే యన తరించి జగద్ధితలులకు సత్కర్మస్థాపనలచేసి కీర్తిశేషులైరి. గాని యుగంతంతులదకక కాళ్ళబక్తిరి నలరించజేయు మహా కృతిరచనా కాళ్ళభాగ్యంతు వాకినాడ యనవైదికారు. కొందరు కృత్యాధిపతియు మాత్రము వహించిరి - (కృతిలేని నరేశ్వరవర్మనంబు క. త్వాకరజెప్పి తానవింబంబ వాతకు మేరువెల్లిక) ఆ లెక్కనవనంబులలి యెల్లకాలక్రి కాయలై కొందరు తదితరంబుకాకగి గాంచిరి. మొప్పుడె ప్పుడు సాహిత్యవిద్యారాదులు మన శాఖలయందుయింతు రో అప్పడప్పుడు మనశాఖలవారందర వైకమశ్యతహించి యమృతకార్య భురంధరులకు తోడ్పడవలసియుండునొక్తిరి శేషులు శ్రీయుత శ్రీమన్మహారాజరాజాధిరాజుగారి శ్రీవాసి రెడ్డి వెంకటాద్రివాయుడు జనాధర గారు తన రాజ్యపాలనా వసరంబున వచించియున్నట్లు చిత్రంధన ప్రబంధులనెల్లం

బు. నడుమనమకొందరుకవులు మనశాఖలందునుండి కొన్ని పుస్తకములు రచించిరిగాని, యని మనవారల మనాగకనోపం బునకో వికమత్యమానృతనో యొక నేకారణములచేతనో కొ లదికాలములోనే నాయనశ్రేష్ఠులై వి. ఇప్పుడప్పుకో శ్రీ (బ్రిటిషువారి పరిపాలనాశాఖలందు) మనదేశము వాగరికత కలిగి మెల్లమెల్లం కన్నులువిచ్చి లోకమునాడ నేర్పుచు న్నారు. మనవారలకు అట్టిదశ ముందున్నాకట సాహసోక్తి కాబాలము వినుండు" మనవారలు కొందరు గొప్ప ఆధికార పదవుల బడయుచున్నారు. మహావాక్యకుల ప్రసిద్ధికెక్కు చున్నారు. కూతు లకమాటకు వన్నె బెల్లుచున్నారు. ఇంక న్నెయ్యోమనతలు వహించుచున్నారు. గాని కాళ్ళబక్తిరి కాయలకు మహావిద్యాను లింతదకు మనశాఖలయం దుద యించుటలేదను కొంచెం చింతాధరము మనప్రముఖుల కొం దరికి తట్టుచున్నది. గాని యాదినంతాధరమును బాంక్షేయ సాహిత్యవిద్యాదేశక పునమరూపంబున మనశాఖ నతరించినది చదువరులారా, ఆవిద్యాయాద్రియెవ్వరో, ఎఱుంగుదుగా, జగత్పిరిగిగించిన శ్రీద్యౌత్యరెడ్డి అప్పలవాయు మహావి కిభావణి యాయవారియుండు లేన బాల్కురుచ్చి ప్రస్తుత తాంధ్రవిద్యలయం దుత్తీర్ణుడై మహాకృతులను భంకంబుల భంగురంబుగా వాంధ్రతరలునకు బుచ్చుచు విద్యాసాగరుం డన యెప్పియున్నాడు. మన కవికిభావణి యెక్కువ్వంబు లనుభవించుచుండియు మనబాతి గౌరవాధ్యమున్నా, 4 భి లోకంబునకు పితముజేయుటకున్నా, దానట్లులాపి మహా కృతులు రచించుచున్నట్లు పొడకట్టకమానడు. యావిద్యా సాగరుడు యిప్పటికి శ్రీయాంధ్ర గురదపురాణరాజును (పద్య కావ్యము) భీమప్రభావకు (పంపంపు) చిత్రకవిరాంగనా నిలాసము (కావ్యము) దైవప్రసిద్ధవాద్యము (మహాగంధము) మహాగురదపురాణము (పదీవేదద్యములు కలిగియున్నది) ఇంక ననేకశతకంబులు, వాటికములు, లెక్కలేనివిరచించియున్నాడు ఈ మహాకృతులలో, మహా గురదపురాణము, భీమప్రభావ మను రెండు కృతులు మాత్రము నేను బహు ప్రశస్త్యము మీద వ్రాత ప్రతులుగా సంగ్రహించి కలిగితి. గాని యింత దకుక నాకృతులు ముద్రించి భారము మనవారలలో నెవ్వ రును వహింపమి గానవచ్చుచున్నది. ఆ గ్రంథములు మధ్యమ కవుల కవనంబులమింది లెక్కవాది ప్రాచీన కవుల కృతులకెందుకాచినదనీసోవు. ఇట్టియత్కృత్యగ్రంథములం ప్రచురముగాకునీకేవల మంద్రాధానా మోహమునీకే నిదనే యించిఅమూల్యమైనయాధరణలు భూమినివిడిచినట్లున్నది. కావుననో సోదరులారా" మనమందరము నేకేదించు యమృత కార్యభురంధరులకు తోడ్పడవలయు. ఆకార్యం బులు ముద్రించితిమేని మన యాంధ్రగోకంబునకు గొప్ప మేలుచేసినవారల మగుచును, మనము గ్రామగ్రామంబుల యందు సభలుజేసి చందాధనము గూర్చి మన సాహిత్య స్వరూపురి కందజేయవలయును. ఇట్లు జేయుటకు మొన్న కండుగోడలో జరిగిన మనవారల సభలో గొ. మ. రామ స్వామివాయుడుగారు యత్నించుచున్నట్లునెలవిచ్చియున్నా రు. అది యెంతయు శుభమాచకము. చందాధనము మొత్త మయిన పిదప ఒక్కొక్క కృతియు పదివేలనీ పశులుగా ముద్రింపించి జాతీయ సోదరులకు. ఇంక తక్కువల గౌరవ నీయులకు ఉచితముగా బందివెట్టవలసియున్నది. ఈ కార్య భారము విషయమై శ్రీ యువశత శ్రీ అప్పలవాయుక కవికి భావణి గారికి యిందులైనను పూచీవెట్టి మఱిక కవులు నేను నక్కరలేదు, మనమందరమే భరింపవలయును. ఆ మహా పురమని నింకా కృతులు రచింపవలయునని ప్రార్థించవల యును. ఏ గ్రామందు ఎంతసామ్య మొత్తమైందో అది వెంటనే శ్రీనాయుడుగారికి అందజేయించవలయును. ఇంతకు దప్ప సహాయములు మరి లేవు ఇట్టి సమయములందు ఊహంతుట తగదు. శ్రీ అప్పలవాయుడుగారి వాగ్దేవ్యాది వివరములు వాకు తెలియరామి నిండు వ్రాయలేదు. తెలిసిన వారలు పత్రికా ముఖంబున తక్షణమే పొందుకొన వ్రాస్తే యు. ఇంతకుండి జాతీయ సోదరులెల్లు నావాగ్దేవమును మన్నింపుచుండిరో అని నిశ్చించుచున్నాను. ఎవ్వరైన విష యమై యెల్లు నే యున్నది యా పొందుకొన వ్రాస్తే యు. ఉ. వాగ్దేవశాసనంబు బుధసభ్యుడు తిక్కన సోమయాజిగారి. వాగ్దేవశాసనంబు వాగ్దేవశాసనంబు నెల్లువాగ్దేవశాసనంబు. వాగ్దేవశాసనంబు లింపెయి నెల్లువాగ్దేవశాసనంబు. వాగ్దేవశాసనంబు గద్యములు పద్యములుకొరచించియున్నా. ఉ. త్రాగిలి కుం నూంసము నూ నుదియొది మందినాగ్దేవ శాసనంబు నింకవారకుల పోక్తిలి నిర్మిలి నిర్మిలినిర్మిలి. వాగిలి వాగ్దేవశాసనంబు మనశిక్షణగాని వాగ్దేవశాసనంబు. కీరతిరచ్చె కిర్యపలమెల్లు కృధాగను నెల్లువాగ్దేవ. దామెర్ల వెంకటపాస్వామివాయుడు.

VII

ఆంధ్రముహూజసభకొక మనవి.

పత్రికాధిపతి!

దేశముమహాజనసభ రాజధాని మహాసభ, జిల్లాసభ ఈసభల నందఱునుగూడ మరన్నియోసభలు జరుపబడుచుండగా, ఆంధ్రుల యభివృద్ధికి అవి సహాయపడవలసిన్ని ఆ సభలు నిర్వహణ విధముగ జరుపబడుటలేదనియు, కేవలము మామూలముల తమాషాతో ఉత్సాహమునంతయు వ్యర్థము చేయుచుండ నుండగలందులకై తగిన కార్యసాధన సమకూరగల వార్తముల నాలోచించి నాచరణలో పెట్టవలయునని ఈ సభ్యులమహాజనసభ సేర్పాటుగావించిరి. మన ఆంధ్ర ప్రముఖులలో కొందరు.

బాపట్లలో ఈ మహాజనసభ కూడినప్పుడు “క్రొత్త యొక వింతయని”నటుల ఆంధ్రుల కెల్లెడలకుంచి ముగియుండిరి. చూడకకై బయలుదేరినదనిరి. ఆంధ్రమాతకు జయమనిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకై జీవితములు ధారపోయవలయుననిరి.

ఉపసంఘము నొకదానిని స్థాపించిరి. సరే దానికి ఉండవలసిన లక్షణములన్నియు ఏర్పరచిరి. ఆంధ్రదేశము నంతటను దేశభక్తులు సంచారముచేసి మాతను నిదురలేపుటకై నిశ్చయించిరి. మాటప్రకారము పనిచేసిరి. దేశభక్తుల పించుకొనిరి. హంపి యాత్రచేసిరి. అన్నిచోట్లను రాష్ట్రమును గూర్చి గంభీరపర్యాయములు చేసిరి. బెజవాడలో జరిగిన రెండవ ప్రమాదకర సందర్భమున కొండ వెంటటప్పుడుగారు ఆసంకల్పములతో వారుచేసిన పనినిగూర్చి పెద్దవ్యాసము నొక దానిని ప్రాసుకోనినచ్చి సభ్యులకు వినిపించిరి. అందరు ఆనందించిరి. బెజవాడలోనే నిజముగ మాత తాండవమాడినది. వన్నులొకూడ దేశభక్తులు సభనజయప్రదముగా జరిపినారు.

దేశసేవకసంఘము నొక దానిని స్థాపించవలయునని తీర్మానించివారు. చందాలుచేసివారు. దీనిగతిపేషెనది? ఆంధ్రముహాజనసభలో చేసిన తీర్మానములలో నిదియొక్కటియే మన దేశాభివృద్ధికిమూలమైనది దీని స్థాపననుగూర్చి కొన్నిదినములు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి. తర్వాత నాయకులకు కాళ్ళుచల్లపడినవి. మిత్రులతో మారు దూరదృష్టితో నాలోచించి ఇందును గూర్చి ప్రాసిన వ్యాసములు వీరికి గోచరముకావయ్యె. అయ్యో, ఏమని చేయుటలని వారు నాయకులగు బయలుదేరుటను బట్టియొకదా మనమిట్టి ఆధోగతియందున్నాము.

మారు రూపాయలకొక సంచార కార్యదర్శి సేర్పాటు చేయవలయునని టంటుమాచేసివారు. ఎవరురాలేరు. పనిచేయుటకు ఉత్సాహము లేకనా ఎవరు రావడి? కాదు కాదు. వాక్కులగు నాయకుల ముఖాని సంతసించు కొను వారితో దోకవ్రము కలిగించుకొనటకు ఇష్టములేక ఎవరు రాలేదనినచో నందులో సంతసా మేమియులేదు.

ఒక సంవత్సరము దేశ సంచారము చేసినా మంటే అందులో గొప్ప యేమి నులేదు. రెండవ సారి వెల్లి తిరిగి పని ప్రారంభించితేనే అందులో దేశాభిమానము గలదు. ఈ సంకల్పిని గ్రహించక పోయినారు. మన నాయకులు సభ్యులు రాక జరుగని సభలకు లెక్కయేలేదు. గత సంవత్సరము చేసిన పని గూర్చియు రాగానాగా బెజవాడలో డబ్బులేక వచ్చినదని నాటగు సార్లు సభాసభాత్మ అప్పుకొట్టించినారు. ఆ రోజుల్లో ఎవరును చదివిన పాఠమునపోలేదు. బుద్ధిమంతులైన వారు ఈ అప్పు చార్జీలు మరయొక విధమున విని మోగించిన నెంతయో బాగుండెడిది.

విశాఖపట్టణములో జరిగిన సభామందిరమున ఈ పని చేసితిమని రాంకోట్లోగొట్టుటకు, బాకాలుపూరుటకు ఎరికి ఆనకాములేదు. దేశమాత తాండవమాడించలేదు. దేశ సేవకసంఘమునుగూర్చి దీనిలోచనయే లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును గౌరవనీయులు ఆమోదించినారు. మనపని ఆయి పోయినది.

మనదేశమే మిక్కిలిబీదదేశము. వర్షములు కురియుట లేదు. కంటలుకగినవి. యుద్ధమువచ్చినది. పండినపంటలకు కూడ భరణలేవు. డబ్బులేదు. కావలసినన్ని సభలు జరుగవున్నవి ఆరట ఆంధ్ర నాయకులు తమవార్తాపను కురిపించవచ్చును. మనలోనెవరును కార్యదర్శులు లేరు. ఈ సం॥ము కూడ వెంటటప్పుడుగారికి పట్టుముకట్టించునని వారి భారదానికేతము స్థాపించబడుటకు ఆటంకము కలుగుచున్నది. కాలము వృథాచేతి తిరిగి గభలుచేతము. అప్పు పెద్దదైనను సరియైన బుద్ధిమంతులగు బయలుదేరు నేమి. కాబట్టి, కేవల 31 తేదీని బెజవాడలో జరిగిన సభసంఘముమీటింకలూ తీర్మానించవలసిన దేమనగా:— 1 ఆంధ్ర మహాసభకు ఇంతటితో

వృత్తాంతములు

సర్ హెగాలు స్వ్యాత్యుగాడు:—ఉత్తర సర్కారు జిల్లాల కందర్శించి సర్ స్వ్యాత్యుగాడు అదివారము ఉదయమునకు చెన్నపురికి జేరుకొనిరి.

యద్ధ సందర్శమున విరాళము:—మందు గుండు సానుగి సరఫరావిషయపు అమాత్యులద్వారా యద్ధ సహాయార్థము 5000 సావకనుల విరాళమును శ్రీ గ్వాలియరు మహారాజా సిండియా గారిచే నొసంగబడెను.

ఇటలితో వ్యాపారగమము:—ఇంత వరకు లై సెన్సు లేకుండగా ప్రాన్సునకు పోవుసమయ నిపుడు లై సెన్సు లేకుండ ఇటలీకి గూడ కంకడచ్చునని ఇండియా కార్యదర్శి గారి యనుమతి యొసగి.

బర్మా ప్రేర ఆంబ్యులెన్సు నిధి:— కృతము వారముననే ఉపపాదించబడిన ఈ నిధికి నౌ బూనమియాటె గార్లు భార్య భర్త లిరువురును రూ. 10,000 విరాళమును నొసగిరి.

తటస్థ రాజ్యములతోడి వ్యాపారము:— 20-7-1915 తేదీకుండి నార్వే స్వీడను, డెన్మార్కు, హాలండు, స్విట్జరులాండు, (ఇటలీ), దేశములనుండి వచ్చెడి సరకును గుఱించి నిరూపించబడిన ఫారము ప్రకారము ఇచ్చిన గాని ఇట్టి కేవుపట్టణములలో దిగుమతి చేయబడవు.

మైసూరు సంస్థానములో విద్యా విషయైక విరాళములు — దామోదరదాసు దాననిధికి ప్రస్తుతమున రు 58,188 లు ఆదాయముకలదు. ఇందునుండి విశేషవిద్యా భ్యాసమునకు రు 27,975 ఒసగబడినవి.

తిరువత్తూరులో వ్లాంగులకునడిచినవిందు:— పుత్తూరు అయ్యన్న పెట్టిగారు ఆతనికుమారునికి వివాహము నడిచినందుకుగాను బీరుత్తునల్ కంపెనీయొక్కయు. బాబా సాహెబు కంపెనీయొక్కయు మన హిందూ వ్లాంగులకును యొక యితర స్నేహితులకును తిరువత్తూరు జిల్లారు నుభ్రమజ్యపెట్టి సత్రములో కడచిన శనివారము విందుజేసిరి.

నాపురల చేసి మన వాగ్దానము ఇకర సభలలో కురిపించు దాము. 2. ఆంధ్రదేశ సేవకసంఘమును స్థాపించువాడు లేడు. గనుక ఎవరును చందాదాతలు పనిలేరు 3. మహదత్తున్న సామ్యులు ఈసంగతిని తెలుపుటకై కరపత్రముల అమ్మచార్జీలకు ఖచ్చ పెట్టవలదు. 4. ఆంధ్ర దైనికపత్రికను మ-రా-శ్రీ, కాశీనాథుని నాకేశ్వరరావుగారు స్థాపించినారు. కనుక ఏలాైనను వారికి ఏవిషయము పడియెను సరియే సాగించువని కోరుదము.

ఎన్. వి. మనము చందాదారులుగ చేరవలసిన భారము ఈతీర్మానము కామోదించినను మనవిూడ నుండనేరదు.

5. మూడవ తీర్మానము ననుసరించి అమ్మచార్జీ పోగా మిగిలిన సామ్యుల దేశసేవ చేస్తామని నివాళుజేసి సేవకులకిచ్చి దేశసంచారము చేయవలదు.

6. గౌరవనీయులు రాష్ట్రతీర్మానము నామోదించినారు గనుకను, వారే ప్రభుత్వమువారితోముచ్చటించుకు. గనుకను మనము పేర్లలో ఆందోళించవలసిన అగపరములేదు కాబట్టి మనకు ఆంగ్లేయదైనిక పత్రిక అవసరములేదు.

7 ఇప్పటికే చాలా కాలయాపన జరిగినది గనుక నింతటితో ఈఉపసంఘముయొక్క సహజేశమును ముగించి కేవలకి హియరింగుకేసులను ప్రక్షిప్తే తాము.

8. విశాఖపట్టణములో జరిగిన సభ ఆఖరుసభ గనుకను, ముందుమన ఆంధ్రరాష్ట్రము యొక్క సేవసంగి కాలపు రాజధాని పట్టణము గనుకను, హంపిమాదిరిగ ఈసభేశము కూడ ఆంధ్రులకు జ్ఞాపకవిహ్నులుగ నుండవలయును. గనుక ఈదిగువ ప్రకారము శాసనములు చెక్కించి ఆపట్టణములో బహిరంగ ప్రదేశములలో నుంచవలయును.

శాసనము.

“ఆంధ్రముహాజ సభ బాపట్లలో పుట్టి బెజవాడలో పెరిగి విశాఖపురిని మూడవపట్టణములు విడిచె:— కారణము— ఆంధ్రుల వాక్కురత, కార్యకూశ్యత.” ననుస్తే! మాతా! ననుస్తే. ఒక ఆంధ్రుడు.

ఇటాలియను ప్రైజుకోర్టు:—యద్ధ సందర్శమున పూచీబడిన వ్యాపారసరకు వగైరాల స్వాత్యుత్వపు హక్కుల విచారణ జేయుటకు రోము పట్టణములో నొక న్యాయస్థానము స్థాపింపబడినది. ఈకోర్టు అధికారమునకు లోబడిన సరకు విషయమున ఫిర్యాదులను తీర్చుగా న్యాయస్థానాధ్యక్షునకు బంపుకొనవచ్చును.

జర్మను యువరాజుయొక్క యసత్వవచనములు:— మిత్రమండలివా రుపయోగించుకొనుచున్నట్టి పెటేషన్లు (పెట్రో) సగమువంతు అమెరికనులద్ద నుండి వచ్చినవేయని జర్మనుయవరాజు జేసినవందలి దశావృత్తియని యొక అమెరికను పత్రిక ప్రాయమున్నది. అమెరికాలో తయారగుచున్న మందుగుండు సామాను పెట్రోబరునెలకు గాని ఫ్యాన్సినకు జేరుకొన బాలదు.

హజీగారు మహమ్మదు జక్కరియాగారి మరణము:—కలకత్తాలో నిప్పుకర్తలయి, లెక్కలేని విరాళముల నొసగి, హిందూదేశముననే గాక ఆరేబియా యందు గూడ పేరుపెడిన హజీగారు మహమ్మదు జక్కరియాగారు మొన్న ఆదివారము సాయంకాలమున సరలోకగతులైరి. హిందూమహమ్మదీయ చర్యలలో వీరు ఉభయజాతులకు మైత్రి గూర్చి దొరతనమువారి కుంతయు సహాయము జేసిరి.

సముద్ర వ్యాపారము:—తటస్థ రాజ్యముల కేవు పట్టణములలో తలదాచుకొనిన యోడలలోని సరుకును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందలి కేవుపట్టణములకు రవానాచేయుటకు, ఈ రవానా కంపెనీవారు ఆసలు అగ్రసరకును మొట్టమొదట పెచ్చట పెనుమతిజేసికో, యెచటికి పోవలయునని యుద్దేశంప బడెనో, ఆ తటస్థ రాజ్య కేవుపట్టణములో తలదాచుకొనుటకు నవసరమేమో నిశ్చయింకొనవలసి యున్నది.

భార్య హత్య:— చెంగల్పట్టు సెవన్నకోర్టులో భార్యహత్య జేసిన ఒకమూలవాని యానట్టిన ద్వీపాంతర వాసము దండక విధించిరి. ఆర్. యెక్. అయ్యంగారు ఈ హత్యజేయుటకు కొంతకాలము మునుపు వానికి పిచ్చిపట్టిన దనియు, వానిభార్య చెడ్డవడక గడచియు వాధించిరి. మోకోర్టుజడ్జీలు క్రిందికోర్టు తీర్పును స్థిరపరచిరి

ఒక కానిస్టేబులు తండ్రిలలో తగులుకొనుట. కడచిన గురువారమునాగు కలకత్తాలో రథోత్సవము జరుగుచుండగా సి. వి. బిస్మసు ఆను సతకు పోలికు జవానీకడు “సీఎడ హవునుకు”ఎదురుగ చిల్లరసామానులు ఆమ్మె ఒక ఆమదానిదగ్గర లంచము పుచ్చుకొనిమండగా జూచి వానినై వారికి దెలియపరచెను. వానిని పశుత్వము ఆక్రమించు కమీషనరు వద్దికి తీసుకొని పోబడెను. అతడు ఇంకొక మారు విచారింపమరి పుత్తనపు జేసెను

లేడిసాండ్:— బరోడా కాపురస్థుగాలును అతి సునతను గహించిన ఇండియన్ లేడిసాండ్అను శ్రీమతి తారా బాయమ్మగారు తంజావూరులో ఆమెయొక్క వివిధవ్యాధుల మునులచే జనుల నానందింప జేయుచు వ్లాదు. వచ్చే శుక్రవారమునాడు కలెక్టరు గారి ఎదుట ప్రత్యేకము గ ఒకఆట నడుపబడును. ఆ.దురచ్చురబడి మదరాసు “ఆసుప్రతి ఓడ” కివ్వబడును. ఈ ఋతువులో తానువెల్సిన ప్రతివోటను యుద్ధమునకు సహాయము జేయునిమిత్తము ఒక ఆట వేసెదనని జెప్పెను.

శిశుహంతకునకు ఉరిశిక్ష:— రత్నబల్లెక్ అను కంసాలవాడు 7 సంవత్సరముల క్షుణ్ణవానిని హత్యజేసినందుకు తంజావూరు సెవన్నజడ్జిగారు యిచ్చిన తీర్పును, ఉరిశిక్షను జడ్జీలు స్పెన్సుగారును, కుమారస్వామిశాస్త్రిగారును స్థిరపరిచిరి. ఈముద్దాయి ఒకనాటి తెల్లవారిజేత అక్షణమున సామ్యులు పెట్టుకొని అనుమండగా ఒకబండిలో పండుకొని చూచుచుండి మధ్యాహ్నమున తరువాత వెల్లిపోయిన మరునాడు ఆకంసాలవాడు క్షుణ్ణవాని నగలతో పట్టుకొబడెను. బిడ్డయొక్క శరము ఒక చెరువులో పడియు డెను.

(27-7-15)

3 గోదావరి కాన్పులప్పు డివిజను, మైసూరి సము
 ఇంపనరు యానో. శ్రీశ్రీవాసవయ్య ఆనధును వారు మరల
 పరితాడేరి. బాని గోదావరి ఉత్తరదివిజనలో మొదట ప్రాంత
 సముడివిజను చాట్రుముగొనుగట్టుగా ఏర్పాటు చేసి.

— — — — —

కరువు భత్తి ములు:- గంజాము, గోవావరి, కృష్ణా, మద్రాసు, తంజావూరు, మలబారు, దక్షిణకంఠా, నీలగిరి జిల్లాలలో రూ. 16 కంటే తక్కువ జీత గాంధ్రకు మాసమునకు రూ. 1-8-0 పై చొప్పునను, రూ. 16 యెక్కువయు రూ. 30 తక్కువను జీతముగల గాంధ్రకు రూ. 3 చొప్పునను కరవుభత్తి మొనంగబడినది. కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురము, నెల్లూరు, చెంగల్పట్టు, దక్షిణతర్కాడు, నేలము, మధుర జిల్లాలలో ఈరేట్లు రు 2, రు 1 గా నిర్ణయింపబడినవి. రు 5 ల కంటేతక్కువ పనిచాండ్రకు మొదటి జిల్లాలలో రు 6-8-0 ల చొప్పునను, రెండవ జాబితా జిల్లాలలో రు 1 చొప్పునను భత్తి మొనంగ బడినది.

యజ్ఞమాత్రా విధేయము.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది.

காமினி யூ. அய்யர்.

చిజ్ఞము



ఏ శ్రీమద్భక్త తమ జ్యోతిసుకలు సుందరముగా ఉండునోలెనని, రాలిపోవుటకు నడత
నిన, బహుమతా దొరకెడు నూనెలకు వాడకూడదు. ఎంగుకనిన జ్యోతిసుకలు యేకారణము
వల్ల రాలిపోవుచున్నచో అది తెలియఁజూపి తమకుచేయుచు వచ్చును. ఈవిధగతి శ్రీమద్భక్త
తలఁచించవలయును. ఈ కామియగ్రాహు నే మూలికనుండి గూతన సంకోచనప్రకారము
తయకుచేయుచున్నది. ఈయన జ్యోతిసుకలను కావ్య పురుగులకు నరింపజేయును. దాని
వలన జ్యోతిసుకలు చాలక తిరిగి వెళుచుండును. ఈయన జ్యోతిసుకలను పట్టుకొని వచ్చుకొ
నేమీ మెడకును చల్లుకొనుచున్నది. ఈయన విద్యాధ్యయన ఒక వరయజ్ఞమొనర్చుచున్నది.
ఋషియే తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికినూ కామియగ్రాహు తెలిసియున్నది.
దానిని తెలియనివాడొక్కఁడనులేదు. అది జ్యోతిసుకలను వికవికలాటనచేసి నూనెనుయిన
వల్లఁ మెఱుంగు కలిగించి కరస్సునకు చువకట్టించి మెడటికి క్రొత్తసాంపుడున్న మిక్కిలి
యింపయి ను వానన మిమ్ముముగా గలిగి నొండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎవ్వఁడను పట్టుచున్న
మెఱుంగునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వచ్చు ప్రదర్శనమున ఒక నూనెపుతా
నపుతకము కొనుగియున్నది. మఱి నును మేముకొకయే కేటోలది మోక్షకాసాక్ష్యమును
మాకు కనుచున్నది. కామియగ్రాహులముయొక్క నుణమును పరీక్షించుటన అరణ్యసాంపు

[illegible]

నల్లలను దోమలను నశింపజేయునది
కాటోల్ పాడరు



పరివ్రాజకమునకు నొక జాతి

కాటోలు వతులు

దోషాలను, ఈగలను నశింపజేయును పారనోలును.
240 కిత్తలంగల పెట్టె 1-3 ల. 12
హి అహారపదార్థములకు చీమలను, కపటకీంకర్యమును నిర్మూలను,
దోషాలను, పుస్తకజీవాలను చింబులను నీ కాచును.
మేను, కైఫాయిడ్ మలేరియాతోగి ములు రాకుండు కాచును నిర్మూ
కాపాడుచుండును బు సార ప్రయత్నించినవారు అది లేక నిర్మూక్షిత
మృతివేరు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములనును అనేకవిధములను
ప్రదర్శనములను గొప్ప బహుమతిగాను మోడినది. కాని అందు
నిర్మూలను, నిర్మూలను, నిర్మూలను నిర్మూలను నిర్మూలను.

పాఠ్య వివరములు :—

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యొక్క అరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్వహణ వైస్రూప ప్రాచీనతీర్థి శివ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింసాత్మకరంగాము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, బహుముఖ, శాశ్వరమిహాసం, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడియుండుటచే కాక నిపుడు విద్యావంతులయిన కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మొక్రింది విషయము లుచే ముద్రింపబడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు వైస్రూపకారములు పరోక్షకారములు; 3. యుద్ధ పూర్వములు, వానిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల వైస్రూపము, వాకాబము, విమానబలము వానిపటములు; 5. దుర్గముల నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల వైస్రూపముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల వాకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణమాలం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పటములకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర కంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయరేరుకా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దిరఖాతులను బాప్రకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాదాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన పాతపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

వనోపధి సార్వపరితా

ఇది వనోపధి సార్వపరితా సమయమునకు వసూలు చేయబడు చర్యకాండలను బాగుచేయును. కిక్కిపోయిన, పాతవా యాత్రాపోయిన వాటిని, రక్షింపగలముద్రలను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్యమనకాంతినిగలిగించును. నాడితలకు తలకు త్రవ్వకగలిగించును. పెత్తునకు చుట్టకలచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సిసామును వాడిన తోడనే కరీరములో సుకవిధమైన మూర్త్యు గనపించును. రెండు సిసాలు వాడిన తోడనే కరీరము బాగువచ్చును. సిసా వెల రూ. 1-4-0.

కుటుంబముందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా కాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమునన్నిత్రాగులు బలముందు) నాగవల్లి తైలము వైపుతకు ముందు. ఈరెండుకలిసి వెలరోజులకు సరిపోవుమును 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

తేలుమందు:—తేలుకాటునలన అపాయములేదుగాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములవెంట పెద్దనకము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదలగునటులుచేసిన బాధతగ్గును. వెల సిసా 1-కి 8 ల. అమృతాంజనంజిపో, బొంబాయి.



MAHARAJA SOAP

మాతా రాజా సాప్. ఒక తూరి ఉపయోగించు వలన దేహమందలి యేర్పాక మునయుండు రోమమును కెదుపులేక కుద్ధము గాను చర్మముయొక్క స్వభావ మైన రంగును కాంతిని పో గొట్టకనేవేటిసియుసాప్ ఇది ఒకటి. వెల 3 చిట్లంపెట్టె 15 1-0-0 చి.పి ఖర్చు 4 ఆ ఆర్. వి. పండిట్ అండుకంపెటి, 5, బండరుపేటి, మద్రాసు.

ధరతడు. దేశ హితము. పాపేజితడు. ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

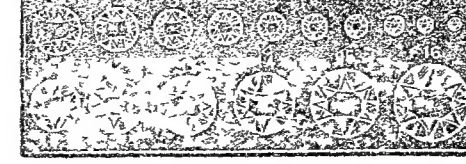
ఆంధ్రవైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదవైద్యులయందును ముఖ్యగల ఆచారమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య భరితమైన

వైద్యవిద్య

అను పుస్తకము కొరవారికి దరగాని పాపేజిగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును - ర దైద్యవారాధానంజి శేతవడి 20 వీశాబజార్, మద్రాసు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మద్రాసు వర్తకులు, మద్రాసు తస్తు. తంతి విలాసము:—“ఉమ్మడియార్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కేంపు లున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకానులు అనాకానులున్ను బంగారపు నగలు న్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, వట్టు రుమాళ్ళును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తప్పించుకొని ధరలను తెలిసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.




మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సిసా 1-కి వెల 0-12-0.

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది


ఇది మెదడుకు చల్చున జేయును. కండ్లముగ్గు ను నూన్చును వెండ్రుకులు పెరుగును వెండ్రుకులు రాలకుండును. మెండ్రు కలు నునుపు జేయ. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును.



ఒకసారి కరికీలించిన నిజము తెలియ గలదు. అమృతాంజనంజిపో, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

బీట్ ఆల్ వాచ్

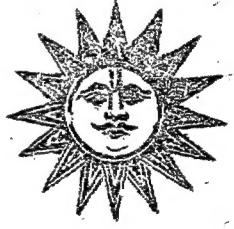
ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మాన్యుగలది పేరుపొంది లీవరుపనితో చేయబడినది తలమీదుననే బీగముకూడ తున్నది బహుసుందరమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. దానికారణముచేతనే యే బహుమానములేదు. బహు మానముల కన్నా గడి యారవయొక్క పనిని కూచి సంతోషించింది



సుందరమైన వాచిగొనునో సుందరమైన వాచివెట్టెనమేతము వెల రూ. 2-12-9 మాత్రమే.

బి. ఆర్. వెంటటరమణ అంతు కంపెనీ, నెం. 7, కోవ్ వెంకటాచలయ్యర్ సంఘ, మద్రాసు

కుంకుమపువ్వు



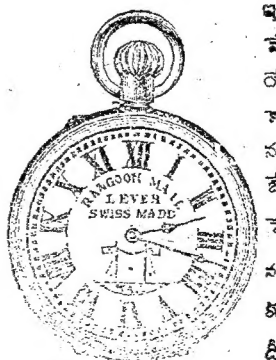
స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్కుడు గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి

ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరుగడియారం

యల్లవారున్న యెడరుమాస్తాయుండిన ఇంగ్లీషులీవరు గడియార మిదియే.

యిప్పుడే సీమనుంచి తెప్పించబడినది. యీ గడియారముయొక్క డయల్ మీద ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు అని ఇంగ్లీషులో వాసి మరుమాక్కు చేసియుండును. ఈగుర్తును చూచి యే తియింది. సామానలు చాలా కాలము పనిచేసేటట్లు చేయబడినది. ఇది పరియైన తైముచూపున జేబుకు అణగియుండును. దీనిని పెట్టుకొని కరుగెత్తినను క్రిందపడి నను గుట్టుపునవారి చేసినను నిలవ కుండా సరిగా పోవును.



దీనివెల గొలుముతో చేరి 8-0-0 రంగూను మెయిల్ లీవరు గడియారము కొనునతోచేరి 8-0-0 కోరికనారికి పటములతో కూడిన కేటలాగు ఉచితముగా పంపుదును

విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, సౌకార్యపేటపోస్టు, మద్రాసు.